

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 25 (48-ji metai) 1988 m. BIRŽELIO - JUNE 23 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 • 50 c

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIME MONTREALYJE 1988 VI. 14 d. DOMINION AIKŠTĖJE. MATOMI ORGANIZACIJŲ ATSTOVAI SU VĒLIAVOMIS. Nuotrauka A. Kalvaičio.

ARMĖNIJOJE NERAMU

Neramumai Armėnijoje nesibaigia. Kremliai tai kelia daug rūpesčio, nes teritoriniai ginčai iki šiol buvo draudžiami, kaip sovietinio nacionalizmo pasireiškimas. Sovietinėje sistemoje teoretiškai tokios problemos neturėtų pasireikšti, nes visos respublikos "broliai sugyvena". Tačiau armėnai seniai dantį griežia ant Azerbaidžano sovietinės respublikos, nes jos ribos yra inkorporuoti plotai, kuriuose gyvena beveik vieni armėnai.

Nuo šių metų pradžios riaušėse žuvo 26 armėnai, 6 azerbaidžaniečiai ir apie 200 asmenų buvo sužeista. Negorno-Karabak sritis, dėl kurios labiausiai ir kovoja, buvo Stalino prijungta prie musulmonų azerbaidžaniečių respublikos 1923 metais. Armėnai, daugiausiai krikščionys, nuo to laiko slapta ir viešai prieš tokių žemių atplėšimą, protestavo ir tebe protestuoja. Kremlius kol kas armėnus bando nutildyti neaiškiais pažadais.

SEPTYNIŲ DIDŽIŲJŲ PASITARIMAI TORONTE

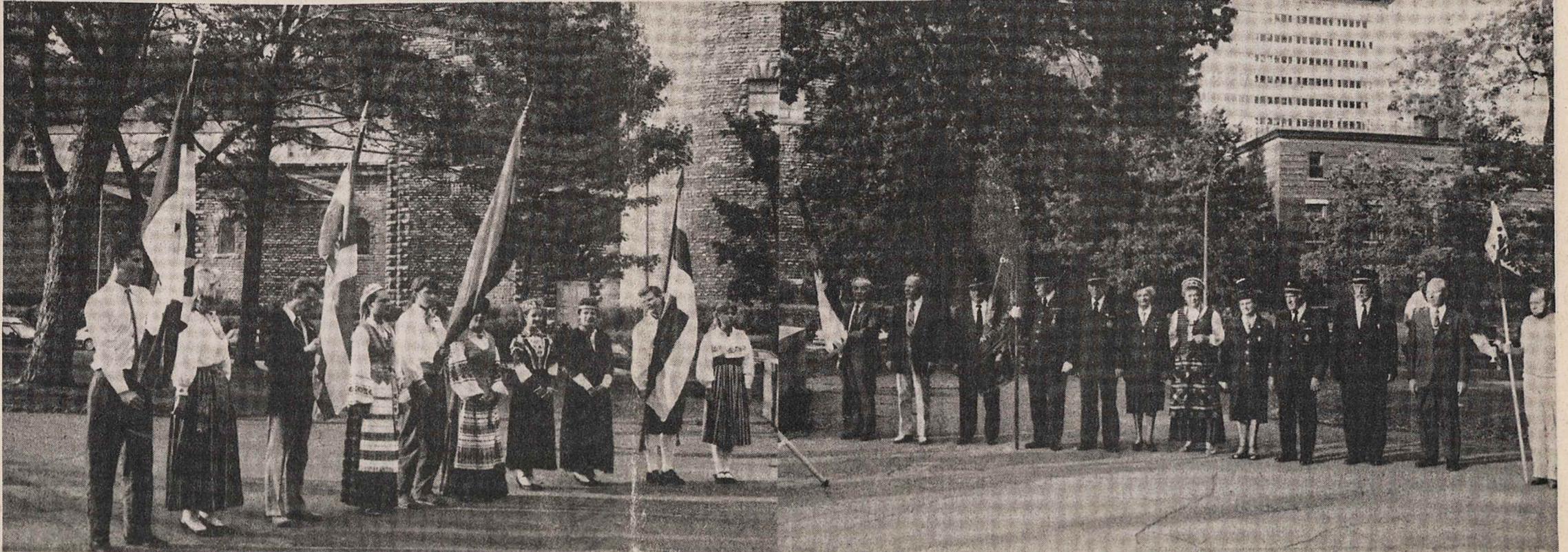
Šių metų birželio 21 d. yra 3-čioji ir paskutinė tarptautinių ekonominių pasitarimų diena Toronte. Pasitarimuose dalyvauja šių valstybių galvos: Kanados, JAV, Japonijos, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir Italijos. Kol kas komunikatas nepaskelbtas. Manoma, kad bus sutarta bendra akcija kai kuriose ekonominėse ir politinėse srityse.

KANADA IŠPRAŠĖ 8 SOVIETŲ DIPLOMATUS

Š.m. birželio 15 d. Kanados vyriausybė paprašė išvykti iš Sovietų konsulato Montrealyje 6 tarnautojų ir 2 diplomatus iš Sovietų Sąjungos ambasados Ottawoje. Jie išvyko birželio 17 d. Taip pat paminėta dar 10 sovietų ambasados tarnautojų, kurie dirba kituose kraštuose. Jie visi yra, atrodo, kaltinami ne kariniu, bet industriniu šnipinėjimu.

CASTRO IŠLEIDŽIA POLITINIUS KALINIUS Į JAV

JAV kardinolui John O'Connor asmeniškai prašius, Kubos diktatorius sutiko išleisti iš kalėjimų 385 politinius kalinius, bet su sąlyga, kad juos visus priims JAV. Dar buvo likę Kubos kalėjimuose, AP žinių agentūros teigimu, 429 politiniai kaliniai. Jeigu žinia ir skaičius teisingi, tai Castro dar 44

kalinių nenori išleisti.

IZRAELIO BĖDOS NESIBAIGIA

Nors maištininkai arabai okupuotose teritorijose Izraelyje ir kiek apsiraminę, tačiau tikros taikos nėra. Dar vis nužudomi maištaujantys arabai ir uždaromas kai kurios senieji atidarytos arabų mokyklos. Kursoja gandai, kad Izraelio gynybos ministeris Rabin slapta susitikinėjus su PLO atstovais. Jis iešką kokios nors išeities iš neįmanomo akligatvio.

Tuo tarpu Didž. Britanija liepė išvykti vienam Izraelio tariamam diplomatumui, nes jis buvo Izraelio slaptosios policijos MASSAD agentas. Toji Izraelio žvalgyba veikė Anglijoje slapta, nieko apie savo veiklą nepranešusi britų vyriausybei. Tarptautiniai nuostatai reikalauja, kad tokia veikla būtų žinoma to krašto valdžiai, kur ji pasireiškia.

Seniai planuotas nutarimas dabar paskelbtas viešai: Izraelio vyriausybė prašo Maskvos, kad iš Sov. Sąjungos išvykstantieji žydai "refiuznikai" būtų gabenami į Bukareštą ir iš ten į Izraelį. Iki šiol šie "refiuznikai" atkeliavo į Vieną ir iš Austrijos dauguma jų skrisdavo ne į Izraelį, bet į JAV. Gal ir "refiuznikų" skaičius Sovietijoje, ko gero, sumažės.

PRIMUŠĖ DEMONSTRANTUS

Prieš kelias dienas Maskvoje policijos daliniai apsupo ir primušė demonstruojančius už Gorbačiovo reformas. Atrodo, kad iš Kremliaus ateina vieni kitiems prieštaraujantys išakymai. O gal prieš partijos suvažiavimą ima pasireikšti Gorbačiovo opozicija?

PASKELBĖ 117 ŠVENTŲJŲ
Popiežius Jonas Paulius II š.m. birželio 19 d. pa-

skelbė šventaisiais 117 vietnamiečių kankinių, kuriuos nukankino komunistai. Tai istorijoje pirmas atsitikimas, kad tiek šventųjų kanonizuojama vienu sykiu. Ta proga Romon buvo suvažiavę tūkstančiai vietnamiečių iš laisvojo pasaulio. Vietnamo komunistinis režimas pareiškė, kad nieko neturįs prieš kanonizaciją, bet protestuojąs, kad Vakarų pasaulio vietnamiečiai pabėgėliai ta proga skleidžia antikomunistinę propagandą.

GENERALINIS STREIKAS PIETŲ AFRIKOJE

Pirmą kartą šio krašto istorijoje toks milžiniškas skaičius negrų darbininkų išėjo streikuoti. Virš vieno milijono darbininkų, nekreipdami dėmesio į vyriausybės draudimus, pradėjo trijų dienų streiką, protestuodami prieš varžymą profesinių sąjungų ir grupių, kovojančių prieš apartheido (rasizmo) politiką. Kol kas susirėmimuose su policija žuvo apie 10 streikuotojų.

PAPILDOMŲJŲ RINKIMŲ REZULTATAI NENUSTEBINO

Kaip ir buvo tikėtasi, konservatoriai Québec'o provincijos rinkiminėje apylinkėje, pažadėję aukso kalnus ir užvertę milijoniniais dolerių pažadais, išsirinko Mulroney draugą, buvusį separatistų veikėją, Lucien Bouchard'ą. Jis buvo paskirtas ministrų kabinetan, atsikvietus jį iš ambasadorystės Paryžiuje. Net provincijos liberalų lyderis ir premjeras Robert Bourassa atvyko prieš rinkimus paremti Bouchard'o kandidatūros. Tai charakteringas šios provincijos keistos ir šizofreninės politikos bruožas: tas pats asmuo balsuoja už liberalus namuose, bet Ottawon siunčia konservatorių. Tuo

tarpu du papildomuosius provincinius rinkimus laimėjo liberalai, stipriai supliekdamį pekistus. Tikrai, "la belle province!" arba angliškai: "Quebec knows how!" A r g i ?

Šia proga dar viena dėmesio verta žinutė, pasirodžiusi šios provincijos spaudoje. Ste. Croix mokyklų apylinkės komisija jau penkeris metus delsia ir įvairipai išsisukinėja, nenorėdama įgyvendinti nelaimingojo įstatymo Nr. 101 numatyto kelių pamokų dėstymo mažumų kalbomis. Štai viena mokykla, kurioje net 40% mokinių yra arabų kilmės, niekaip negali išsikvoti iš minėtos mokyklų komisijos kelių pamokų arabų kalba. Pasirodo, kaip daugelis seniai patyrė, įstatymas Nr. 101 rūpinasi tik tai prancūzų kalbos prievartinio mokymu mažumoms, visai nekreipiant dėmesio į tuščiaidurius pažadus. Kitus engti ne tiktai galima, bet ir pateisinama, kaip sakytą, "la belle province!"

STEINBERG'O KRAUTUVĖS SUSITARĖ SU DARBININKAIS

Mirus patriarhui Steinberg'ui, dėl paveldėjimo besipešdamas dukters ir jų vyrai, neberasdami kitos išeities, pradėjo likviduoti savo didžiulį maisto krautuvių tinklą Québec provincijoje. Tūkstančiams darbininkų grėse nedarbas, nes jie, profesinės sąjungos vadovaujami, reikalavo aukštesnio atlyginimo ir kitokių privilegijų. Naujieji savininkai apie tai ne girdėti nenorėdami, ėmė likviduoti pirmą mažiau pelno duodančias krautuves, vėliau grasindami likviduoti ir likusias.

Premjerui R. Bourassa išsikūš, inija susitarė su savininkais ir šie žada krautuvių nebeuždarinti.

PRANEŠA ELTA:

BIRŽELIO 14 d. DEMONSTRACIJOS VILNIUJE

Š.m. birželio mėn. 14 d. VLIKO atstovas A. KLIMAITIS iš Strasburgo pranešė, kad tą dieną Vilniuje, Gedimino aikštėje buvo didelė demonstracija 1941-tų metų išvežimams paminėti. Pagal Terlecką, dalyvavo apie 6000 žmonių. Buvo keletas kalbėtojų. Detalių dar nežinoma, praneš vėliau. Aplinkui buvo daug milicijos, bet trukdymų nedarė, tik stebėjo. Suėmė du žmones, Leoną Laurinską ir vieną moterį (G. Šakalienę?), juos nuvežė į milicijos stotį, apklausinėjo, ir po valandos paleido. Demonstracija baigta visiems sugiedojus Himną.

DEMONSTRACIJA BONNOJE, V. VOKIETIJOJE

Birželio 14 d. įvyko pabaltiečių demonstracija Bonnoje Münsterplatz (Katedros aikštėje), dalyvavo apie 200 žmonių. Autobusu atvyko Vasario 16-tos gimnazijos mokiniai. Dauguma buvo tamsiai apsirengę, daug kas nešė čemodanus-lagaminus, ant kurių buvo didelėmis raidėmis užrašyta: "Važiuojam į Sibirą" arba "Važiuojam į mirtį", ir t.t., kaip simbolį priminti išvežimus. Spauda į demonstraciją reagojo.

Birželio 13 d. ryšium su išvežimų minėjimu, Bonnoje, 11 val. ryto, įvyko Pasaulio Pabaltiečių Tarybos spaudos konferencija. Kalbėjo P.P. būstinės vadėjas A. Klimaitis ir latvai: Linards Grandins ir Raymonds Biteniekis.

• VLIKO pirm. dr. K. Bobelis, birželio 23 d. išvyksta į Romą-Vatikaną, kur dalyvaus naujų kardinolų, jų tarpe ir vysk. Vincento Sladkevičiaus, paskyrimė.

• Š.m. birželio mėn. Toronte įvyksiančiame Pasaulio Lietuvių IV Kultūros Kongrese ir PLB Seime, VLIKui atstovaus Vytautas Jokubaitis ir Pilypas Narutis.

• VLIKO atstovai Pasaulio Pabaltiečių Santalkoje yra dr. J.A. Stiklorius, dr. J.J. Stukas ir dr. K. Bobelis.

• Dr. Algirdas Budreckis (Boston, MA) sutiko įeiti į VLIKO Valdybą nariu.

MIRĖ RAŠYTOJA KAROLĖ PAŽĖRAITĖ

Karolė Pažėraitė mirė Putname, Matulaičio Senelių Namuose š.m. birželio mėn. 8 d., palaidota Seselių kapinėse. Rašytoja buvo gimusi 1903 m. Lenkijoje, mokytojo šeimoje. Pradžios mokyklą ėjo Veiveriuose ir Kapčiamiestyje, gimnaziją Maskvoje, Voroneže, Marijampolėje ir 1927 m. baigė Kauno Pavasario gimnaziją. Baigusi Vytauto Didžiojo Universiteto humanitarinį fakultetą, lietuvių ir prancūzų kalbų bei literatūros kursą, dirbo Užsienio Reikalų ministerijoje, nuo 1938 m. rudens Lietuvos pasiuntinybėje ir vėliau Maskvoje. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos ir nuo 1948 m. apsigyveno Brazilijoje. Iš čia atvyko į JAV. Rašyti pradėjo jau 1925 m., eilėraščius ir noveles. 1936 m. išleido autobiografinę apysaką "Nusidėjėle". Antroji laida pasirodė 1953 m. Brazilijoje 1954 išleido 9-ųjų novelių rinkinį. 1971 m. išspausdino romaną "Anapilio Papėdėje" ir 1982 m. "Svetimi Vėjai". Bendradarbiavo eilėje periodinių leidinių ir Lietuvių Enciklopedijoje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

L. EIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūdra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VII SEIMAS

1988 m. birželio 28-30 d. d.

Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge St., Toronto, Ont.
M4Y 1X7, Tel: (416)-924-0611

BIRŽELIO 27 d. pirmadienį

4.00-9.00v.v.- Seimo atstovų registracijos pradžia ir inf.
8.00 v.v. Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso poky-
lis Priskėlimo parapijos salė, 1011 Colle-
ge St.

BIRŽELIO 28, antradienį

8.00-9.00 v.v. Registracija,
9.00-12.00 v.r. PLB VII Seimo atidarymas,
PLB valdybos ir PLB institucijų prane-
simai
12.00-1.30 p.p. Bendri pietūs, kurių metu kalbės buvę
PLB pirmininkai Dr. Juozas Sungaila ir inž.
Bronius Nainys. Pietų kaina: \$15.00
2.00-6:30 v.v. Kraštų bendruomenių pranešimai, siūlymai
seimui, Kūltūrinė veikla ir ateitis, Jauni-
mo veikla ir ateitis.
6:30-7:30 v.v. Vakarienės pertrauka
7:30-9:00 v.v. Lietuvos Helsinkio grupės narys dr. Algir-
das Statkevičius, neseniai atvykęs iš Lietu-
vos, kalbės apie įvykius Lietuvoje. Įėjimas
veltui.

BIRŽELIO 29 d., trečiadienį

8:30-12.00 v.r. Pasaulio lietuvių anketa, Lituonistinis švie-
timas, Esamoji padėtis Lietuvoje.
12.00-1:30p.p. Bendri pietūs, kurių metu kalbės Lietuvos
Helsinkio grupės narys doc. Vytautas Sku-
dis apie iseivijos ryšius su tauta. Pietų
kaina - \$15.00
2.00-6:00 v.v. Lietuvos laisvės kova, lietuvių politinė
veikla.
6:00-8:00v.v. Vakarienės pertrauka
8:00-9:30 v.v. PLB valdybos, kontrolės komisijos ir gar-
bės teismo rinkimai.

BIRŽELIO 30, ketvirtadienį

8:30-12:00 v.r. Organizaciniai ir seimo narių keliami klau-
simai
12. -2.00v.p.p. Pietų pertrauka
2.00-6.00 v.v. "Pasaulio lietuvis", Seimo nutarimų priėmi-
mas, Baigiamasis posėdis, Seimo uždarymas
7:30-10:00v.v. Naujos PLB valdybos priėmimas, **Seimo
banketas**, Meninę programą atliks Toronto
"Sutartine". Kaina - \$25.00

LIEPOS 1 d., penktadienį

PLB valdybos ir kraštų atstovų pasitarimai
Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos posėdis

Visuomene kviečiama dalyvauti visuose Seimo posėdžiuose
ir paskaitose. Antradienio ir Trečiadienio pietums bei
ketvirtadienio banketui vietas rezervuoti ir bilietus išigyt
reikia iki pirmadienio ryto, birželio 27 dienos, paskam-
binant į KLB raštinę (416)-533-3292 darbo valandomis.

IŠ PROF. ROMO VAŠTOKO KALBOS BALŲ VAKARE OTTAWOJE, 1988 M. GEGUŽĖS MĖN. 11 D.

(Pabaiga)

There is a story that two years after the Bolshe-
vik Revolution, a close comrade of Lenin's came up
with a suggestion as to how to deal with the demands
of the non-Russian nationalities. The national groups
should be told that they have a right to independence,
he said, but no one should ever seriously do anything
about it. Lenin was apparently taken back by the cyni-
cism of the remark and retorted, "Scratch a Russian
communist and you'll find a Russian chauvinist".

Yet almost 70 years later, the nationalist issue
is as alive as ever, while the same cynical policy is
still in force.

The only difference is now the new openness has
encouraged the national minorities to voice their frustra-
tion and resentment at historical injustice, racial discrimi-
nation, cultural destruction and illegal occupation.

(to be continued)

The Armenian poet, Silva Kaputikyan, expressed
the present mood of many nationalist intellectuals when
she met with Gorbachev after the riots in Yerevan.
"Our problem is an old one, but it is only because of
the policies of "glasnost" that we can now start to ar-
gue about it in public".

PRANEŠA ELTA:

PRANEŠIMAS TARPTAUTINEI HELSINKIO FEDERACIJAI

Tarptautinei Helsinkio Federacijai pranešame, kad žu-
vus kunigui Bronislavui Laurinavičiui, Lietuvos visuomeni-
nės grupės Helsinkio susitarimams remti - "HELSINKI
76", nariu priimtas kunigas Gustavas Gudavičius, sūnus
Stepono, gimęs 1911 metais, spalio 8 d. Į kunigus išven-
tintas 1937 metais, gegužės 22 d. Jo adresas: Žagarė,
Joniškio rajonas, Tarybų 1, LTSR.

Priimtas nariu į Helsinkio grupę, kun. Gustavas Guda-
navičius pasakė tokius žodžius: "Aš žinau, kad manęs,
gal būt, laukia kunigo Bronislavo Laurinavičiaus dalia,
bet aš sąmoningai sudedu savo gyvybę ant Dievo ir Tė-
vynės aukuro". 1988 m. gegužės 15

EUROPOS PARLAMENTE ĮSTEIGTA "PABALTIO GRUPĖ"

Pabaltiečių informacijos biuras Strasboure gegužės
21 d. pranešė, kad Europos Parlamente buvo įsteigta
grupė Pabaltijo reikalams (Baltic Intergroup), kurią suda-
ro įvairių frakcijų parlamentarai. Grupė stengsis pagerinti
padėti Pabaltijo salyse ir tuomi padėti įgyvendinti
Helsinkio susitarimų principus.

Nuo pat Europos Bendruomenės įsisteigimo, ji stengia-
si užtikrinti taiką bei laisvę Europoje ir sustiprinti bend-
radarbiavimą tarp europiečių, nepaisant juos skiriančių

The USSR is a patch work of more than 100 sepa-
rate ethnic regions, speaking as many languages. The
14 Soviet republics that surround the Russian one, make
up almost half of the population of the Union(48%).

Yet economically, politically and culturally, there
are enormous inequalities between Russians and non-
Russians. Inequalities that reflect the colonial mentali-
ty of the managers. In virtually all spheres of life, re-
cent official Soviet statistics show that ethnic Russians
are significantly greater beneficiaries of the system.
For example:

- In 1982, Gorbachev's first full year in power, capi-
tal investments in the Russian Republic were 66% greater
than in the non-Russian republics.

- Russian workers earned 11% more than their coun-
terparts elsewhere.

- Retail trade figures showed that Russians enjoyed a
30% greater consumer purchasing advantage.

-- 86% of the 2.2 billion books, published in the US
SR in 1986 were in Russian. This translates to a figure
of 14 books for every Russian man, woman and child,
while only 2.5 books for each non-Russian, who makes
up 48% of the population.

- Only 3% of Russians speak a language of any of
the nationalities despite the fact that 20% of them live
in non-Russian republics, regardless of the official avo-
l of bilingualism. This is the real statistical expres-
sion of the policy of Russification.

- At the apex of power only 4 of the 32 members
of the ruling Politburo and the Party Secretariat are
non Russians.

These statistics have a human dimension. At a
recent meeting of Lithuania's party officials and intel-
lectuals where the neglect and distortion of Lithuania's

politinių barjerų. Šiuo metu Europos Bendruomenė pri-
klauso 12 vidurio bei vakarų valstybių, bet jos veikla
apima visą Europą, siekiant politinės, ūkinės ir kultūri-
nės padėties pagerinimo.

Savo 1983 ir 1987 metais priimtose rezoliucijose
Europos Parlamentas pareiškė, kad Pabaltijo valstybėse
buvo pažeista laisvo apsisprendimo teisė ir žmogaus
teisės. Baltic Intergroup sieks, kad tos teisės būtų įgy-
vendintos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tuo tikslu
parlamentarai veiks Europos Parlamente Strasboure,
Bruselyje ir Liuksemburge, bei tam Parlamentui priklaus-
ančių valstybių parlamentuose; užmegs pokalbį su tiesio-
giniai atsakingais politikais; informuos apie Pabaltijo
valstybes ir rinks dokumentus.

Baltic Intergroup pirmininkas Europos Parlamente yra
dr. Hans Joachim Seeler, socialistų frakcija (SPD, V.
Vokietija). Lygiateisiai vicepirmininkai: Gustavo Selya
(krikščionis demokratas (Democrazia Cristiana, Italia);
Guy Guermeur, "golistas" (Demokratinis atsinaujinimo
sąjūdis, R.P.R., Prancūzija); Christopher Beazley, Euro-
pos demokratų frakcija (Conservative Party, D. Britanija)
Jorgen Bronlund Nielsen, Liberalų frakcija (Venstre,
Danija).

Baltic Intergroup generalinis sekretorius yra Algis
Klimaitis. Adresas: Baltic Intergroup, F-67240 Gries
(pres. Strasbourg) 6, rue du Muguet, Tel. ir telefax: 88-
72-37-33.

history was debated, the writer V.Bubnys stated that
to have a Lithuanian history text published: "It has to
be translated into the Russian language, then discussed
by more than a dozen commissions, approved by various
special agencies and only then written in Lithuanian".

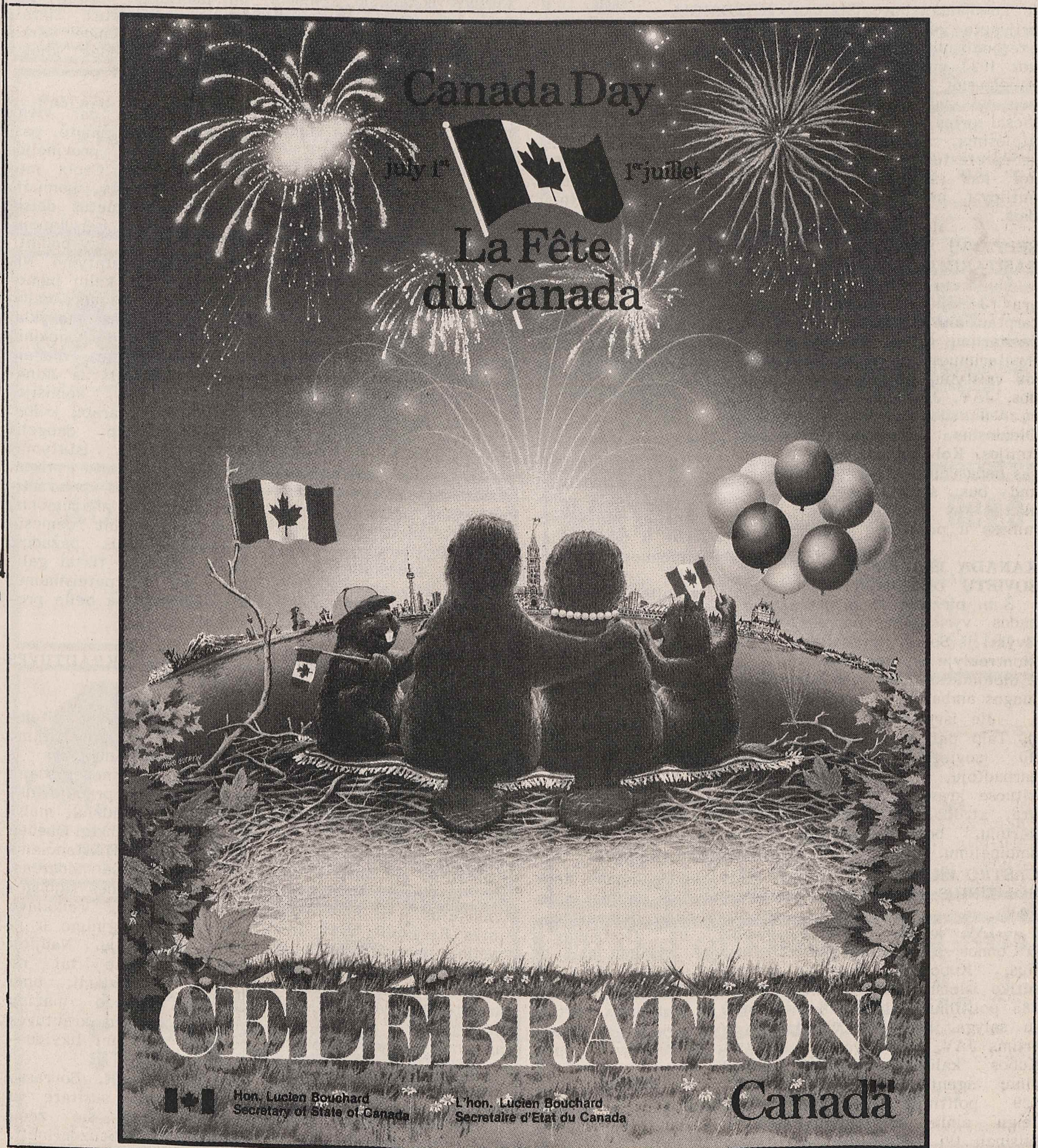
If we look specifically at the Baltic states, na-
tional selfassertion has focused on at least five related
issues:

- Autonomy and sovereignty
- Religious freedom
- Ecological destruction
- Russification
- And progressively, particularly in Estonia and Lat-
via - sheer demographic survival.

Each of these issues has been raised with increa-
sing frequency and determination by means of demon-
strations, underground periodicals, human rights and na-
tional rights organizations, petitions and even official fo-
rums.

Moscow-based dissent has often supported nationa-
list aspirations. So it is perhaps, not too surprising that
the very first direct challenge to the supremacy of the
Communist Party, included in its declaration of prin-
ciples a statement on the Baltic states. The very short-
lived Democratic Union said in Moscow on Sunday that
Soviet forces should withdraw from Eastern European
countries, Western Ukraine and the Baltic states which
is considered to be under Soviet occupation.

Up to now, the Kremlin's response has been some-
what ambiguous, giving no clear indication as to just
how Gorbachev intends to cope with the rising tide of
national assertiveness. There appears to be an uneasy
stand-off as Soviet authorities allow some nationalist sen-
timent to be aired and then a selective crackdown, in
the heavy handed manner of the past, on the organizers.
The old, cynical two-faced policy still seems to be in
place.

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS DIVEŠIMTMETIS, Toronto Lietuvių Namuose 1988.5.28 d. Iš kairės: Vakarų programos vad. Toronto Pūtvio šaulių kuopos garbės pirm. Stasys Jokubaitis, invokaciją skaito kuopos dvasios vad. Lietuvos Kankinių parap. kleb. kun. Jonas Staškus, KLB Krašto vald.pirm. Vytautas Bireta, VLIKO vice-pirm. Vytautas Jokubaitis, Lietuvos šaulių s-gos tremtyje pirm. Mykolas Abarius, šaulių s-gos garbės pirm. Prof. dr. V. Mantautas, Vilniaus šaulių rinktinės pirm. Juozas Šiaučius, Vlado Pūtvio šaulių kuopos pirm. B. Savickas.

Nuotr. St. Varankos

DVIDEŠIMTMETIS VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINEI

Iškilmingas VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS dvidešimtmečio minėjimas įvyko 1988.V.28 d., Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE ir PAMINKLO ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ PAŠVENTINIMAS Anapilyje, Mississauga, Ont., sekmadienį, gegužės mėn. 29 d., LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS KAPINĖSE.

Į surengtą minėjimą ir paminklo pašventinimą buvo atvykę šauliai ir svečiai iš Čikagos, Detroito, Cleveland'o, Montrealo, Hamiltono, St.Catharines ir kitų vietovių. Iškilmių parade dalyvavo arti 200 žmonių su šaulių dalinių, savanorių-kūrėjų, ramovėnų ir tautinėmis vėliavomis.

Oficialioji Dalis

Sukaktuvinio minėjimo vakaro programai vadovavo Toronto VLADO PŪTVIO Šaulių Kuopos garbės pirm. Stasys Jokubaitis. Vakarų programa pradėta su vienos valandos vėlavimu, nes atvykstantieji iš Montrealo autobusu šauliai ir svečiai turėjo pakelyje sugaišti, "užkliuvus" autobusui ir rengėjai buvo priversti palaukti tos nemažos, 30-ties asmenų grupės.

Iškilmės pradėtos vėliavų prie scenos įnešimu ir Kanados himnu, palydint pianinu Veronikai Karosaitėi.

Trumpą atidarymo žodį tarė Vlado Pūtvio Kuopos p-kas B.S. A. V. I. C. K. A. S. Invokaciją paskaitė kuopos kapelionas kun. Jonas S. T. A. Š. K. U. S.: "Dieve, mūsų Viešpatie, susirinkome Tavo akivaizdoje paminėti Kanados Šaulių Rinktinės 20-čio sukaktį ir šiuo iškilmingu momentu, kai mūsų mintys krypsta į Tave, prisimename ir Tavo amžiną bėn iškeliačius šaulius ir seses šaules. Jie jau pas Tave. Jų pagerbimui dabar skiriame tylos minutę.

Dieve, gaivink šaulišką mūsų dvasią, šarvuok ją riteriškomis mūsų didvyrių dorybėmis, drąsink mus ateities žygiams.

Laimink visus, kad pajėgtume nugalėti savo silpnības, žinome, jog be Tavo pagalbos ir didžiausios mūsų pastangos nebus sėkmingos. Tad teiki mums savo dievišką palaimą, kad sėkmingai, gintume savo tėvynę, Lietuvą bei dirbtume jos gerovei. Stiprinki mūsų vadus, kad jų žodis ir pavyzdys vienyti mus bei rodytų vieningos veiklos kelią. Globoki mus visus bvendroje veiklos rikiuotėje, siekiančioje laisvės bei gerovės visai lietuvių tautai. Per Kristų mūsų Viešpatį, Amen."

Garbės Svečių Pristatymas

Stasys Jokubaitis pristatė suvažiusiems garbės svečius: VLIK'o vice-pirm. Vytautą Jokubaitį su žmona, Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje garbės pirm. prof. dr. V. Mantautą, Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje pirm. Mykolą Abarių su žmona, KLB Krašto Valdybos pirm. Vytautą Biretą, ANAPILIO korporacijos pirm. mokytoją, bendruomenės veikėją Joną Andrušį su žmona, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Kanadoje pirm. Steponą Varanką su žmona, buvusį LŠST pirm. Vincą Tamošiūną ir Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. A. Patamsį.

Rinktinės Veiklos Apžvalga

Po garbės svečių pristatymo Stasys Jokubaitis pakvietė VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS pirm. Juozą Šiaučių padaryti pranešimą apie rinktinės veiklą. Pirmininkas pradėjo mūsų himno žodžiais: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia". Jis pabrėžė, kad žvelgiant į Vilniaus Rinktinės 20-čio praeitį, neatjungiamai, nors ir labai trumpai prisimename šaulių veikla nepriklausomoje Lietuvoje, kurią užgnaužė Sovietų Rusijos komunistinė okupacija. Nežiūrint naikinančios žalos, šaulių sąjungos idėja išliko gyva, ji ir šiandien po ilgų vergijos metų teberusena mūsų tautos sūnų ir dukterų širdyse pavergtoje Tėvynėje ir išvijoje, siekdama vienintelio tikslo - suverenių teisių atstatymo nepriklausomai Lietuvai.

Šaulių sąjungos idėja praėjusio karo laikais atsinešta iš tėvynės, tęsia savo tradicijas.

Išvijoje Lietuvos šaulių sąjunga atsikūrė 1954.7.11 dieną. Toronte įsisteigė pirmasis dalinys - Vlado Pūtvio kuopa. Ateinančiais metais minėsime jos 35 metų sukaktį. Po to netrukus įsisteigė Karaliaus Mindaugo kuopa, 1961 m. - DLK Gedimino, 1967 m. - DLK Algirdo kuopos. Jos sudarė Kanados Šaulių Rinktinės pagrindą.

Idėja sudaryti rinktinę kilo Montrealyje 1966 metais laike Karaliaus Mindaugo šaulių kuopos 10-čio minėjimo iškilmių.

Idėja tapo kūnu tik po 2-jų metų 1968.6.22 d., per pirmąjį Kanados šaulių suvažiavimą Toronte. Pirmoji rinktinė buvo sudaryta iš VLADO PŪTVIO, MINDAUGO, GEDIMINO ir ALGIRDO šaulių kuopų.

Pirmąją rinktinės valdybą sudarė: Stasys Jokubaitis - pirm., V. Bačėnas - vicep., P. Gulbinskas - izdininkas ir V. Keturakis - sekretorius ir sporto vadovas. Pirmieji rinktinės metai buvo našūs naujų dalių steigime.

Pirmąją rinktinės valdybos kadencijai pasibaigus, nuo 1971.5.22 d. iki 1974.4.27 d. rinktinės pirmininku buvo išrinktas Gedimino kuopos pirm. Stepas Jakubickas iš Delhi. Nuo 1974 m. iki 1977 m. Algirdo kuopos pirm. P. Kanopa iš Hamiltono. nuo 1977.4.16 d. rinktinės pirm. išrinktas Mindaugo kuopos pirmininkas Juozas Šiaučius. Jis tas pareigas eina jau ketvirtą kadenciją.

Plačiau kalbėti apie rinktinės 20-ties metų veiklą užimtų daug laiko. "Tačiau, - tarė pirm. Šiaučius, - norėčiau čia šiandieną paminėti keletą ryškesnių įvykių.

1977 m. Kanados šaulių rinktinės vardas buvo pakeistas į VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĘ KANADOJE. Tais pačiais metais įsigyta rinktinės vėliava. 1978 m. pradžioje savitiraštyje "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" atgaivintas "Trimto Aido" skyrius. 1978.10.7-8 d.d. suruoštas rinktinės 10-čio paminėjimas ir vėliavos pašventinimas. Buvo padarytas nutarimas išleisti rinktinės leidinį. Įsteigti leidinio fondą. Surinkti ir atspausdinti rinktinės narių liudijimus. 1980 m. naujai perregistruotas anksčiau anksčiau įsteigta "Lithuanian Guard Association Vilnius of Canada".

1981.6.26-28 d.d. Wasagoje buvo suruošta rinktinės 3-jų dienų kultūrinė stovykla. 1983 m. įsteigta rinktinės pašalpos fondas. Paminėta rinktinės 15 metų sukaktis. Buvo sušaukta trys rinktinės suvažiavimai.

1986 m. pradžioje priimtas nutarimas ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 70 metų sukaktimi - pastatyti paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę. Įsteigtas paminklui statyti fondas, kurio užbaigtuvės, pašventinimas įvyks rytojaus dieną, gegužės mėn. 29 d. Toronte-Mississaugoje, Lietuvių Šv. Jono Kapinėse. Tai vienas iš didžiausių rinktinės užmojų, kurio įgyvendinimas kainavo \$50.000. Pinigai buvo suaukoti tautiečių iš visų lietuviškųjų kolonijų ir net iš Lietuvos. Tautiečiai pilnai suprato paminklo didelę simbolinę reikšmę. Savos tautos visų žinomų ir nežinomų didvyrių simbolį.

Per visą rinktinės 20-ties metų laikotarpį aktyviai reikšė šaulės, ruošdamos tradicines gegužines, kurioms vadovauja Stasė Petkevičienė su talkininkėmis. Šauliai vykdo ir šaudymo pratimus.

Šiuo metu rinktinė apjungia 9 esančius Kanadoje dalinius, kurių sudėtyje yra apie 350-375 nariai.

Rinktinė artimai bendradarbiauja su Ramovėnais, Baltic Veteran's Lyga, Kanados Lietuvių Bendruomenė ir kitomis lietuvių organizacijomis ir parapijomis".

Baigiant, pirm. J. Šiaučius tarė: "Mieli broliai ir sesės šauliai, tikiu, kad sutiksime su mano pranešimu, jog rinktinė savo veiklą pateisino. Rinktinė savo veiklą aukoja pavergtos Tėvynės labui".

Paminklo Statymo Garbės Komitetas

Garbės komitetai sudarė: inž. J. V. Danys, PLB garbės teismo narys; J. Krištolaitis, KLB V-bos izdininkas; kun. J. Liauba, OFM, Hamiltono Aušros Vartų par. klebonas; kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Toronto Prisikėlimo par. klebonas; dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos generalinis konsulas; kun. P. Dilys, Lietuvių evangelikų-liuteronų Išganytojo par. einantis klebono pareigas; dr. P. Lukoševičius, buv. KLB Krašto Valdybos pirm.; kūrėjas-savanoris S. Pociūnas; kun. dr. J. Kubilius, SJ, Vilniaus Šaulių Rinktinės kapelionas; adv. J. Kuraitė-Lasienė, buv. KLB v-bos pirm.; adv. A. P. Cevičius, buv. KLB V-bos pirm. ir H. Stepaitis, Kanados Lietuvių Fondo v-bos pirmininkas.

Vilniaus Šaulių Rinktinės Valdyba

J. Šiaučius - pirmininkas; Aug. Mylė - vykd. vice-pirm.; St. Jokubaitis - vice-pirm.; I. Petrauskas - vice-pirm.; P. Gabrys - sekretorius, A. Račinskas - izdininkas, S. Petkevičienė - moterų sekc. vadovė; kun. J. Kubilius - rinktinės kapelionas; P. Kanopa - kultūros vadovas, L. Balaišis - jūrų šaulių kuopos vadovas; B. Kasperavičius - šaudymo vadovas; J. Zavyš, s.s.v. pavad., V. Sušinskas - vėliavininkas ir G. Rugienis - charterio globėjas.

Paminklo Statymo Komisija

M. Abarius, LŠST pirmininkas, St. Jokubaitis - pirm.; P. Kanopa, V. Pečiulis, S. Petkevičienė ir B. Savickas.

Čia tenka paminėti, kad prie paminklo statymo fiziniu darbu daugiausiai dirbo St. Jokubaitis, V. Pečiulis, B. Savickas ir kiti talkininkai, be kurių neapmokamo, pasiaukojančio darbo ir sumanumo, paminklo darbai vargiai ar būtų buvę įvykdyti. Jiems priklauso tautiečių nuostabi ir didi padėkai. Dažnai būna, kad pasižadančių yra nemažai, bet kai reikia dirbti, atsiranda įvairių pasiūkinimų.

Sveikinimai

Rinktinės 20-mečio sukaktuvinės šventės progą į sveikino VLIK'o vicep. V. Jokubaitis, kuris pats yra šaulių organizacijos narys, Garbės pirm. prof. dr. V. Mantautas

Paminklo Statymo komisijos pirmininkas St. Jokubaitis skaito Paminklo Aktą. Nuotr. St. Dabkaus

sveikindamas citavo Maironio eilėraščius. Šaulių Sąjungos Tremtyje pirm. Mykolas Abarius pareiškė: "Nuoširdžiai sveikinu Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje vardu Vilniaus Šaulių Rinktinės pirmininką Juozą Šiaučių, rinktinės valdybos pareigūnus, brolius ir seses šaulius, švenčiančius 20-ties m. rinktinės jubiliejų. Tai ilgokas laiko tarpas, kai jūs kartu savo jėgas ir darbą skirate Lietuvos išlaisvinimui ir šaulių sąjungos gerovei. Nenusigąskite daromų užmetimų ir priekaištų. Pamiškime praeities nesklandumus. Jeigu nesklandumai ir nesuspriktimai atsiranda, stenkimės juos išlyginti. Nepavargdami ir toliau dirbkime mūsų tėvynės Lietuvos išlaisvinimui. Nepameskime vilties, Lietuva bus laisva ir nepriklausoma." Jis taip pat pasveikino Švyturio jūrų šaulių kuopos vardu.

KLB vardu sveikino Vytautas Bireta, sakydamas: "Nepriklausomybės metais šaulių sąjunga visą laiką budėjo Lietuvos valstybės ir tautos idealų sargyboje. Ji buvo kultūros puoselėtoja, karo metu, mūsų žemės gynėja. Išvijoje šaulių sąjunga yra gyva bendruomenės dalis. Iškūrusi Kanadoje šaulių rinktinę yra Kanados bendruomenės pasididžiavimas, nes šauliai visada bendruomenei talkininkauja jos darbuose.

Gyvenime dažnai būna, kad idėjos nevisada būna įkūnytos, kartais jos būna atmetos ir užmirštos. Kad sumanytas butų realizuotas, reikia didelio ryžto ir pasiaukojimo.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos vardu sveikinu Kanados šaulių rinktinę 20-ties metų sukakties proga ir kartu reikiu gintą padėką bei pagarbą už jūsų ryžtą pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Už jūsų ryžtą palikti paminklą ateities kartoms, kalbantį apie tautos pasiaukojimą atgauti laisvę, prisiminti žinomus ir nežinomus brolius ir seses, atidavusius savo gyvybę Lietuvos laisvės kovose".

Buvo gauta sveikinimai raštu iš Anglijos ir Australijos.

Meninė Programa

Meninę minėjimo programą atliko retai matytos jaunos pajėgos - Veronika Krausaitė ir Sigita Bersėnaitė. Veronika šiuo metu studijuoja muzikos kompoziciją Toronto Universitete. Sigita yra baigusi anglų ir prancūzų literatūros studijas Londono Universitete. Ji domisi poezija ir deklamacija.

Jos abi su savo muzikos ir poezijos kompozicija pirmą kartą pasirodė Australijoje per praėjusį Pasaulio jaunimo kongresą. Šiais metais Vasario 16-tosios minėjime Ottawoje atliko meninę programą.

Sigita deklamavo poeto Mačernio ir savo kūrybos eilėraščius. Pianinu jai pritarė Veronika. Be to, ji dar vieną savo kūrinių pagrojo atskirai.

Vakarienė ir Šokiai

Po meninės programos visi minėjimo dalyviai buvo pavaišinti vakariene su vynu. Baigiantis vakarienei, svečiai turėjo progos savo laimę išbandyti loterijoje, padengti bent dalinai vakaro išlaidas. Šokiams grojo akordeonu p. A. D. o. m. a. i. t. i. s., leisdamas muziką per garsintuvus.

Minėjimą organizavo Toronto VLADO PŪTVIO Šaulių Kuopos valdyba, Stasiui Jokubaičiui vadovaujant. Sekančią dieną, sekmadienį, gegužės mėn. 29 d. vyko VILNIAUS RINKTINĖS rūpesčiu ir pastangomis pastatyto Šv. Jono lietuvių kapinėse paminklo pašventinimas.

Stepas V a r a n k a

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui parenti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuviybei išvijoje!"

KULTŪRINIS PUSLAPIS

TĖVAI, VAIKAI IR ATOSTOGOS

D. Petrutytė

Vaikas - žmogus, o ne žmogiukas.

Tėvai, planuodami kur ir kaip praleis atostogas, būtinai turėtų pagalvoti apie vaikus ir jų domesio (intereso) sritis. Daržnai atsitinka taip, kad suaugusiems yra gera, miela ir smagu, tai vaikams esti nemėli, neįdomu ir net gali būti žalinga. Vaikas, atsidūręs netinkamoje aplinkoje, pasidaro nepatenkintas, irzlus, įkyrus. O mes, susinervinę galvojame: "ir ko tas mažas žmogiukas nori, ko jam dar trūksta?" Pirmiausia, jam trūksta savų namų, savų daiktų, įprastos dienvokės. Tuo tarpu mums tai nesudaro jokios problemos. Mes jaučiamės net laimingi, ištrūkę iš namų, iš kasdieniškos rutinos. Tačiau vaikas dar nėra mes. Jis - ne žmogiukas, t.y., visai toks pat, kaip ir mes, tik dar mažas.

Iš tikrųjų vaikas (ir kūdikis) yra žmogus, tik ne mažas žmogus - žmogiukas. Vaikas yra žmogus, kadangi jis turi ir fizinę, ir dvasinę prigimtį. Fiziškai vaikas auga, o dvasia vystosi. Nuo gimimo dienos iki 7-nerių metų amžiaus į vaiką reikia žiūrėti kaip į žmogų, bet visiškai skirtingai nuo suaugusiojo. Tuo laikotarpiu jų protinė ir psichologinė būseną yra kitokia negu suaugėlio.

Priešmokyklinio vaiko, įskaitant ir jo kūdikystę, dvasinį ir protinį vystymąsi galima palyginti su buožgalvio (tadpole) vystymosi stadijomis. Božgalvio vystymasis vyksta fizinėje plotmėje, o kūdikio ir vaiko - dvasinėje. Kaip buožgalviui, kad galėtų išsivystyti į varlę, yra būtina reikalinga speciali aplinka - vanduo, taip lygiai vaikui yra reikalinga paruošta aplinka, kurioje be didelių kliūčių galėtų formuotis sveikos asmenybės pagrindai, ant kurių vėliau galėtų būti sėkmingai statomi žmogaus asmenybės rūmai.

Todėl ne vaikas turi taikintis prie mūsų, suaugėlių, gyvenimo ar poilsio sąlygų, bet mes privalome žinoti, kokie yra būdingieji vaikystės požymiai ir kaip padėti vaikui, kad kuo mažiau būtų sutrukdyta normali jo inteligencijos plėtra (development). **Inteligencija, tai brangiausia Dievo dovana žmogui.**

Skirtumas tarp pirmos ir antros vaikystės.

Pirmoji vaikystė, tai laikotarpis nuo gimimo iki 7 m. amžiaus, o antroji - nuo 6 m. iki 12 metų amžiaus. Todu laikotarpiu yra visiškai skirtingi. Pirmoji vaikystė paprastai vadinama priešmokykliniu amžiumi, o antroji - mokykliniu. Kaip iš buožgalvio išsivysčiusi varlė visiškai pasikeičia fiziškai, taip vaikas pasikeičia dvasiškai, baigęs šeštusius savo amžiaus metus.

Priešmokyklinis vaikas mėgsta pastovumą - vienodumą, intymumą, ramumą. Jis labai trokšta tėvų artumo, jų meilės, jų glamonių ir mylavimų. Jo visos dėmesys yra sutelktas į save ir artimą aplinką su gyvais ir negyvais daiktais. O jau ypatingas mažylio dėmesys yra kreipiamas į žmogaus kalbą. Jam tai gražiausia muzika, kurios jis mieliai klausosi, idėmiai sekdamas kalbančiojo lūpų judesius, veido išraišką. Todėl joks įrašas juostelėje negali atstoti gyvos kalbos.

Kitas to amžiaus vaiko būdingas požymis jo socialumas. Paliktas vienas, nors ir su daugybe įmančių žaislų, vaikas ne tik nuobodžiauja, bet ir kenčia. O vis dėlto, kaip dažnai vaikas girdi: "Eik į savo kambarį ir žaisk su savo žaislais".

Dar viena labai svarbi mažų vaikų žymė, tai nepajėgumas dalyvauti organizuotose žaidimuose, kur reikia laikytis taisyklių. Psichologiškai jokia organizuota veikla nedomina mažo vaiko. Todėl ir nereikia bandyti mažamečius vaikus įjungti, kad ir į nesudėtingus vyresnių vaikų žaidimus, nes greit jis ims oziuti.

Šešerių metų vaikas, pradėjęs antrąją vaikystę, nors ir tebėra vaikas, bet jis visai skiriasi nuo pirmo buvusio. Dabar dėl pakitusios psichologinės ir protinės būsenos, jis jau iširikiuoja į suaugusiųjų tarpą. Dabar iš tikrųjų jis jau yra mažas žmogutis.

Vaikai, išžengę į antrąją vaikystę, domisi ne tiek pačiais daiktais ir jų kokybe, kiek daiktų priežastingumu, pasaulio santvarka, visuomenės organizacija. Labai idėmiai seka suaugėlių gyvenimą - kiek jų žodžiai bei pažadai derinasi su jų darbais ir veikla.

Dar keli žymesni antrosios vaikystės bruožai: 1. vaikas mažai besidomi savim, savo asmeniu. 2. Namų židinys ir tėvai pasidaro nebe tokie svarbūs, kaip pirma. Dabar jam daug svarbesni bendraamžiai draugai. 3. Nori atsakingų pareigų, sudėtingų uždavinių. Tame amžiuje labai reikalingi organizuoti (ne sportiški) žaidimai su aiškiais taisyklėmis. 4. Nori vadovauti, bet mieliai pasiduoda ir išmintingam vadovavimui. 5. Nepakencia jokios diktatūrinės prievartos.

Žinodami, kuo skiriasi vieno ir kito laikotarpio vaikai bet ką planuodami, visuomet labiau atsižvelkime į jaunesniųjų vaikų poreikius. Pirmojoj vaikystėj patirti nemalonumai palieka gilius neigiamus išpaudus besiformuojančioje asmenybėje, kurie dažnai lydi žmogų per visą jo gyvenimą.

Vietos tinkamos vaikų poilsiui.

Tėvai su jaunamėčiais vaikais turėtų pasirinkti atostogoms vietą netoli namų, pasiekiamą automobiliu per porą valandų. Ilgos kelionės automobiliuose, dideliu greičiu besikeičią vaizdai, vis naujos vietovės trumpam sustojimui labai vargina mažą vaiką fiziškai ir dvasiškai. Atostogų trukmė, vieta ir jos nuotolis nuo namų paprastai nepasitarnauja vaikų poilsiui. Dažniausiai kas tėvams yra poilsis, atgaiva ir malonumas, kūdikį ar vaiką gali veikti slegiančią, varginančią. Žinoma, to paaiskinti jie negali. Tačiau tai išreiškia irzlumu, nemiga, stoka apetito bei kitokiais neigiamais pasireiškimais, kas, deja, laikoma tik vaikiškais įporiais, nevertais rimtesnio dėmesio.

1. Dviejų savačių laikas, galvojant apie vaiko poilsį, yra per trumpas. Dvi savaitės praeina, kol vaikas apsipranta su naujomis gyvenimo aplinkybėmis, kol jis prie jų prisitaiko. Kol vyksta prisitaikymas, tol negali būti kalbos apie vaiko poilsį, ramumą, nuotaikingumą.

2. Tinkamiausia vieta poilsiui - gamtos prieglobstis, kur nėra miestiško triukšmo, dėmesį blaškančių reklamų ir daugybės nepažįstamų veidų. Todėl atsižvelgiant į psichologinę vaikų būseną, geriausia vieta būtų kur nors netoli ūkio su gyvuliais, miškeliu ir vandeniu. Tokioj aplinkoj rastų tikrą atgaivą bei poilsį ir jaunesnieji, ir vyresnieji vaikai. Čia visi rastų prasmingų ir vertingų užsiėmimų.

3. Žiūrint iš auklėjamojo taško, kelios šeimos turėtų burtis atostogoms netoli viena kitos. Išmintingai susiorganizavusios daug prasmingiau galėtų užsiimti su vaikais ir pačios geriau pailsėti. Vaikai, kad prasmingai praleistų laiką, neturėtų būti paliekami vieni. Jiems yra reikalingas vadovas, kuris padėtų išmintingai įprasminti jų veiklą. Vaikai, palikti vieni, dažniausiai neprasmingai eikvoja savo energiją. Nuvargsta netvarkingai žaisdami arba ima siautulingai dūkti, prarasdami atsakomybės jausmą už savo veiksmus.

4. Vaikai yra dideli mėgėjai vaikščioti. Sveiki dvimečiai vaikai gali nueiti nepavargdami gana toli, o ką jau kekalbėti apie vyresnius vaikus. Svarbu žinoti, jog vaikų ėjimas yra ne toks kaip suaugėlių. Pats ėjimas jiems yra tikslas. Jie eina, pabėga pirmyn ir atgal, pritupia, atsėda... pamatė medį, nubėgė, kelis kart apsuks aplink. Labai akylai viską stebi.

Susidomėję koku nors daikteliu, pakėlę jį, ilgai tyrinėja, apžiūrinėdami iš visų pusių ir, žinoma, klausinėja. Į klausimus reikia atsakyti trumpai, bet tiksliai. Tai ugdyt vaiko sąmoningumą ir žadins norą vis daugiau sužinoti, daugiau išmokyti.

Nekantriai vaiką skubindami arba jį lėtindami, paviršutiniškai atsakydami į jo klausimus, greit prislopinsime protinį vaiko veiklumą.

Naudokime kiekvieną progą vaiko pažangai.

Gamta yra nepamainomas, teigiamas veiksnys ne tik vaiko, bet ir paauglio gyvenime. Kaip kiekvienas daigelis stiebiasi iš šviesos, taip kiekvienas vaikas - jaunesnis ar vyresnis - veržiasi į gamtą. Ji visuomet teigiamai ir raminančiai veikia vaiką.

Atostogų metas gamtos aplinkoj pateikia vaikai nuostabias galimybes betarpiškai pažinti gamtą ir jos reiškinis. Tai geriausias būdas praturtinti dvasinį vaiko pasaulį ir sustiprinti jo fizinį pajėgumą. Todėl lietui lyjant nereikia bijoti, kad vaikas suslaps, bet leisti jam pasi-

DAINAVOS ŠALIES SŪNUS

LIETUVA DVIEJŲ MILŽINŲ ŽAISME...

/ tęsinys iš VILNIUS - LIETUVOS /

Prie mišrių klasių prisitaikėme veikiai. Pasivaikščiavimas koridoriais pertraukų metu būdavo pats idomiausias, nes ten galėdavome akimis permesti ir kitų klasių mergeles, kas normaliai nelabai jau buvo įmanoma. Daug juokų tarpe pasivaikščiavimo sukeldavo mūsų pačių įvairūs triukai, kaip prisilinus labai vikriai prisėgti kokiam mergininkui raštelį ant "kupros"; "Ieškau gyvenimo draugės", ar ką nors kito juokingo. Tuojau, paskui toki, su koku užrašu ant užpakalio, susidarydavo beprunkščių grupelės, šiam esant užsiėmus labai rimtai su kuo nors kitu. Tai būdavo mūsų mišriųjų klasių išdaigos, kas pajavirindavo šiaip jau pilką atmosferą.

Iš svarbesnių naujenybių su naująja sistema atsirado sieninių laikraščių spausdinimas, kur kiekvienas linkęs į poeziją ar trumpą prozą, buvo kviečiamas parodyti savo gabumus. Mėginau savo jėgas ir aš, sukūręs keletą jumoristinių eilėraščių iš klasės aktualijų.

Mūsų klasės kompozicija buvo labai įvairi. Buvome daugumoj jaunimas iš Suvalkijos apylinkių: Marijampolės, Kalvarijos, Bartninkų ir kitų vietovių. Jau nebebuvo tokios rinktinės, kaip Marijonų gimnazijos pirmosiose dvieje se klasėse (1-joj ir 2-joj), kur buvo vaikinų iš įvairių Lietuvos vietų. Ten reikėsi keleta labai gabių poezijos bei prozos talentų, iš kurių vėliau išsivystė labai rimti ir produktingi rašytojai: Anzelmus Matutis, Kostas Kubilinskas, Petras Keidošius, Romualdas Jurelionis ir kiti.

Šioje gimnazijoje, dabar pavadintoje Marijampolės 1-ją Vidurine mokykla, moksleivių tautinė, religinė (be lytinės) sudėtis taipgi buvo tikra mišrainė. Buvo keleta jaunuolių žydiškos kilmės iš uždarytosios žydų gimnazijos. Mūsų tarpusavio santykiai buvo korektiški, nors laikėmės daugumoj savuose rateliuose. Prisimenu, iš žydų tautybės mūsų klasėje buvusią gana aktyvią žydaitę, vardu Musė Kalmanaitė. Jinai, berods, buvo gimnazijos komjaunimo organizatorė. Buvo mažai žydiškų bruožų ir labai gerai vartoję lietuvių kalbą, ko labai trūkdavo kitiems žydiškos kilmės moksleiviams-ėms. Jinai būdavo labai draugiška ir

džiaugti sodriais lietaus lašais. Leisti iki valiai pabraidyti ir pasitaškyti po balutes. Leisti basiems pabėgioti po rasotą žolę, palaipioti po medžius, palypėti stačiais skardžiais ir nuriedėti pakalniui. Tačiau, kad vaikas galėtų našiai panaudoti visas galimybes, reikalingas yra kantrus ir išmintingas vadovas - auklėtojas, kuris būtų pasiruošęs tarnauti atsiskleidžiančiai vaiko inteligencijai. Tai pati kilniausioji tarnyba.

Priešmokykliniam vaikui būdingas pažymys - ypatingas domėjimasis naujais žodžiais ir pajėgumas juos išmokyti atmintinai. Gamtos aplinka kaip tik ir pateikia neribotą galimybę išgyti žinių iš botanikos ir praturtinti vaiko žodyną lietuviškais žodžiais. Todėl labai svarbu kiekvieną žolelę, medį, gėlytę, vabzdį ar vabalėlį pavadinti tikrais lietuviškais vardais. Sakysite, mes patys nežinome. **Sužinokite, išmokykite, kurie lietuviški dar laikote vertybę.**

Labai gaila, kad šiandien gamtos reikšmė ir įtaka sveikam bei natūraliam vaiko inteligencijos brendimui yra visai nevertinamos. Juk geresnės bei patogesnės progos supažindinti vaikus su gamtos apsauga niekur kitur nerasisime, kaip pačioj gamtoje.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

● **MŪSŲ VAIKAS, Nr.10, gegužės mėn. 1988 m. Chicago, IL, USA.** Žurnalas mažamečių vaikų šeimoms. Leidinius paruošia A.L.MONTESSORI DRAUGIJOS AUKLĖTOJŲ SEKCIIJA. Finansuoja Lietuvių Fondas per L.B. Švietimo Tarybą ir A.L. Montessori draugiją. Redaktorė ir administratorė - Stasė Vaišvilienė. 29 psl., kaina nepažymėta. Turinyje: D.Petrutytė - "Tėvai, vaikai ir atostogos"; Sarah Patton - "Moving outdoors: mud, sand and water"; N. Mackevičienė - "Kalbos pasisavinimo procesas"; Gamtos pažinimas; D. Dirvonienė - "Priešmokyklinio auklėjimo reikšmė"; Lietuvos herbai; Kas naujo Montessori veikloje; U. Jauniškienė - "Mano brangenybės (eilėraščiai)"; M. Kucinienė - "Dainos"; J. Juknevičienė - "Vasaros darbeliai". Mūsų Vardai; Aukos. Adresas: "Mūsų Vaikas", 3704 W.68th Street, Chicago, IL 60629, USA.

niam auklėjimui su masinėmis mankštomis. O ir pačių klasių gradacija pasidarė kitoniška: iš 2-sios Marijonų gimnazijos klasės atsidūriau 7-joje tarybinėje. Tai buvo tam tikras "paaukštinimas".

Iš kitų įvykių: tą rudenį per Marijampolę "išsirepatrijavau" į Vokietiją iš visos apskrities vokiškos kilmės ar liuteronų religijai priklausę miesto ir apskrities gyventojai. Graudus buvo atsiskyrimas, nes dauguma gyventojų "repatriantų" menkai ar net visiškai vokiškai nekaltėjo, nes jie buvo jau kelintos kartos čia gimę ir užaugę Lietuvos piliečiai. Kai kurių ir pavardės jau menkai vokiškai skambėjo. Gaila buvo jiems patiems palikti puikius ūkius, kuriuos jie ar jų seneliai išsistatė. Dabar, susikrovę į savo geriausias vežimus mantą, kas tik galėjo tilpti, važiuvo svetimon, nežinomon Vokietijon, kur jau karas vyko su visais savo baisumais, nors dar ne tokiu mastu, kaip po 4-5 metų.

Šiaip jau laikas nuo laiko Kauno gatve pro gimnaziją pražygiuodavo raudonarmiečių daliniai, kurie buvo apgyvendinti įvairiose vietose po miestą, net privačiuose namuose, kurie anksčiau priklausė išvykusiems repatrijantams. Retkarčiais gatvių akmenimis pradundėdavo koks gremėzdiškas rusų darbo traktorius "Stalinic", nes Kauno gatvėje buvo MTS, atsietį, mašinų bazė.

Jau ir žiemužė čia pat. Naujieji 1941-ieji metai. Berods, sausio mėnesį ištekėjo mano trečioji sesuo už kito marijampoliečio laikrodininko. Vestuvės įvyko mano žiemos atostogų /Kalėdų/ proga. Vestuvių apeigas atliko Daukšų, savosios parapijos bažnytelėj. Vestuvinė svita važiuavo, aišku, geriausiomis išieginėmis rogėmis, žirgai geriausiai pakinktais su skambalais prie šonų. Vėl šauni pora tėviškėje, gal ne tokia, kaip kad buvo 1939-ųjų metų vasarą. Buvo daug valgyta, dainuota ir šokta. Tai gal buvo paskutinės tokios iškilmės senosios tėviškėlės namuose dar, palyginant, taikingais ir pertekliumi gausiais metais.

Pavasarijant, 1941 metais miesto ir kaimo gyvenime vis labiau ėmė jaustis naujosios sistemos varžtai. Visi miestų amatininkai jau nebegalėjo verstis laisva, sava prekyba. Visi buvo suvaryti į arteles, kur dirbo bendran fondan: batsiuviai, siuvėjai, laikrodininkai, radijo technikai ir t.t. Stambesni ūkiai jau rudenį buvo apkarpyti. Žemė buvo duodama įvairiems mažžemiams. Kilo nesantai. Vienas kito nekontimas. Nesmagiai jautėsi ir tie, gavę iš kokio stambesnio žemvaldžio per šimtmėčius jo proseneliams priklausiusią ir jų prakaitu aplaistytą žemę. Žodžiu, iki tol nuo senovės santaikoje gyvenę žmonės, dabar, net prieš jų visų norą ir pageidavimus, išskyrus gal labai retus atvejus, pasidarė vienas kito priešaai. Visos imonės, krautuvės, bendrovės buvo nacionalizuotos. Buvę didžiulių tekstilės krautuvių savininkai Kušneriai tapo tų krautuvių vedėjais. Ar skaudžiau buvo stambesnių pramonės imonių savininkams? Nežinia, koks buvo jų su valstybe atsiskaitymas.

Netrukus jau bus metai po naująja santvarka. Lietuvos laukias ir miškais žengė naujas pavasaris. Nors ir naujai atgimstanti gamta ėjo savo senuoju keliu, Lietuvos laukuose nebuvo to senojo entuziazmo. Ūkininkai viską dirbo "atbulomis rankomis", nes niekas tikrai nežinojo, kas yra tikras savininkas. O dar priedo - visur kursuoja įvairūs gandai. Labai paslaptinį dalyką dėjosi visu Sovietų Sąjungos - Vokietijos pasieniu. Atrodo, istoriniai draugiški iki šiol buvę du sandėrininkai pradėjo telkti prieš vienas kitą stambias ginkluotas pajėgas ir statyti įtvirtinimų linijas. Per iki šiol palygint silpnai saugomą Rytprūsijų-Lietuvos pasienį į Vokietiją išspruko gana daug sovietų gaudomų Lietuvos pogrindžio veikėjų. Pavasarijant padėtis veikia ėmė keistis. Iš viso pasienio rusai iškėlė gyventojus, įsteigė gana plačią mirties zoną, kuri būdavo kasdien išakėjama ir stopiai saugoma specialių pasienio karinių dalinių, su šunimis ir kitomis sekimo priemonėmis. Žmonės aiškiai pamatė, kad kas nors ypatingo dedasi tarpe šių iki šiol gana draugiškų, sandėrininkų, taip sėkmingai pasidalinusių Lenkiją ir Pabaltijį.

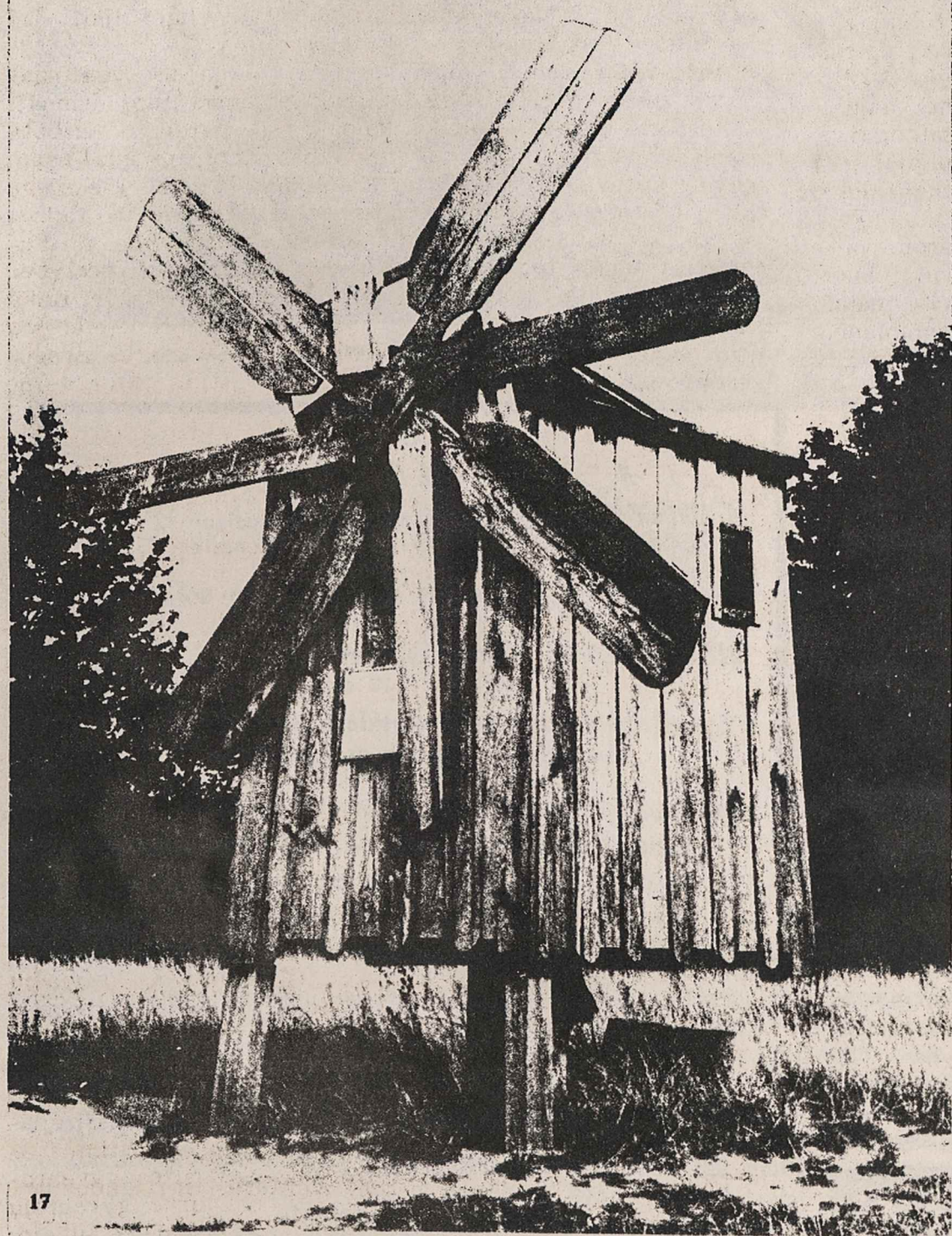
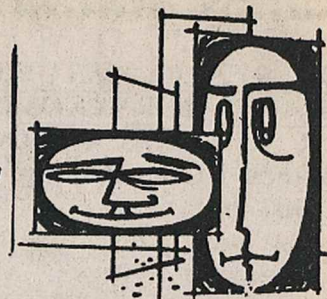
Tą pavasarį į Raudonąją Armiją pradėjo būti šaukiami pirmieji tarnybinio amžiaus sulaukę Lietuvos vyrai. Jų tarpe ir mano vyriausias brolis buvo gavęs šaukimo lapą. Laimingu sutapimu, jis buvo paguldymas Marijampolės ligoninė, nes sirgo plaučių uždegimu ir vėliau įsi-metusiu pleuritu, - pasėka sunkių darbų, kertant miškus šal-tomis žiemos dienomis. Po labai kritiškų operacijų daktarams pavyko iš plaučių pašalinti ten susirinkusį skystį ir po poros mėnesių jį paleido namo toliau sveikti. Kaip o ligitonis, brolis laimingai nuo karinės tarnybos buvo atleistas vieniems metams. /bus daugiau/

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠVILIOJE)

TAUTĄ YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA - DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KREIVI VEIDRODŽIAI

17

VĖJO MALŪNĖLIS RUMŠIŠKĖSE

NAUJAS RAŠYTOJŲ SAJUNGOS VALDYBOS PIRMININKAS

Visuotiname susirinkime gegužės mėn. 20 d. buvo "patenkintas pirmininko A. Maldonio prašymas" ir jis atleistas iš pareigų.

Rašytojų Sąjungos pirmininku iš kelių kandidatų slaptu balsavimu išrinktas rašytojas V. Mantinkas, ligoninės sekretorius. Valdybos sekretorium išrinktas poetas S. Geda.

Posėdyje buvo aptartas savaitraščio "Literatūra ir Menas" darbas.

Buęs pirmininkas A. Maldonis, pasinaudodamas "glasnostim", kritikavo sovietų centrinės valdžios sauvaliavimą Lietuvoje, ypač plečiant chemijos pramonę ir darant didelę žalą krašto aplinkai. Rašytojų sąjungos leidinys "Literatūra ir Menas" dažnai kėlė lietuvių gimtosios kalbos ir Lietuvos istorijos mokymo ydas.

JONINĖS

Joninių išvakarėse daroma daug spėjimų ir būrimų apie vedybas. Mergaitės buria su vainikais: meta juos per galvą į medį, atsisukusios į jį nugara; iš kelinto karto vainikas užsikabina už medžio šakų, už tiek metų ištekės.

Kitos pina vainikus iš keleriopų gėlių, surinktų keliuose laukuose, gėles ant siūlo traukia per langą į vidų, tokius vainikus deda po pagalve ir kokį vyriškį susapnuos, už to ir ištekės.

Dar plukdo vainikus vandenyje: vaikinai ir merginos kartu, arba merginos vienos, duodamos vainikams savo ir vaikinų vardus - kokie vaikinai suplaukia draugėn, tokios susidarys ir poros.

...Tą naktį žydintis papartis, ir kas randa jo žiedą, tas viską žino, mato žemėje paslėptus turtus.

Dr. Jonas B a l y s .

● VYTĖNŲ bandymo stotyje, 3hektarų plote tiriama kultūrinių lazdynų apie 90 veislių. Nors Lietuvoje netrūksta vietinių lazdynų, tačiau, jeigu paprasto lazdyno riešutas sveria apie 1 gramą, tai kultūrinių - trigubai ir daugiau. Vokietijoje jau prieš 100 metų sukurtinta lazdynų rūšis "Guben", Anglijoje - žinomos ir populiaros dar dvi didelių lazdyninių riešutų veislės. Visos jos pasirodo gerai išsilaiko Lietuvos klimato ir labai gerai auga net stačiuose šlaituose ir sustiprina žemės eroziją. Jis taip pat labai tinka apsauginėms sodų juostoms ir puošia gamtovaizdį. Vytėnuose dabar kuriama tokių lazdynų sodinukų bazė. Sodinukai sodinami įvairiausiose dirvose, užuovėjose ir stebima, kokį derlių atneš. Tikimasi, kad netrukus šios rūšys paplis Lietuvoje.

STAMBIAUSIA SŪRINĖ PABALTIJYJE

PASVALIO sūrių gamykla, kaip rašoma, per metus pagamina apie 3.000 tonų fermentuoto sūrio, apie 5.000 tonų sviesto ir apie 3.000 tonų pieno milėlių. Ši įmonė pagarsėjo savo aukštos kokybės gaminiams ir technine pažanga. Vyriausias meistras - Daugirdas Merkys. Šią įmonę dažnai aplanko sūrininkai iš kitų Sovietų Sąjungos

O. L A Š A S GERIAUSI GĖRIMAI NUMALŠINTI TROŠKULĮ

Pagal Mitybos Departamento specialistus, ypač karštoje vasaros dienoje, geriausiai numalšinti troškulį šie gėrimai:

- VANDUO - nesvarbu, ar prašmatniame butelyje parduojamas, ar tiesiog iš krano - vanduo yra geriausia priemonė palaikyti tinkamą kūno temperatūrą arba papildyti vandens kūne po stipraus prakaitavimo.
- SPORTININKŲ GĖRALAI - jie yra maistingi, kaip pav. "Gatorade" ir labai tinkami troškulio malšintojai. Juose daug vandens, potasiumo, natūralaus cukraus ir įvairių mineralų. Jie papildoma prarastą vandens kiekį stipriai praktikuojant ir mineralus. Tyrimai tačiau nurodo, kad daugumai žmonių šie specialūs gėrimai karštame ore yra naudingi tiek pat, kiek ir paprastas vanduo.
- SELTERIAI - yra pagaminti iš pirslojančio vandens, dažnai pridedant ir vieno ar kelių vaisių sunkos. Jie garantuoti malšina troškulį.
- VAISIŲ SULTYS - dauguma jų, pav., apelsinų, obuolių ir citrų ("grapefruit") yra labai geri, tik reikia rinktis tokias, kur nepridėta ekstra cukraus, nes tai padidintų troškulį.
- SĖLDYTA ARBATA arba KAVA - tinka, tik turi būti silpnos, nes kitaip kafeinas išvaro iš organizmo per daug vandens.

Blogiausi gėrimai karštame ore yra: - ALUS ir kiti ALKOHOLINIAI GĖRIMAI. Alkoholis išvaro vandenį iš kūno, taigi alus, vyneliai, "daiquiri" ir kt. labiausiai netinka. "Jeigu jus karštą dieną atgaivina alus - rekomenduotina pirmiausiai išgerti vieną arba dvi stiklines vandens ir tada išlėto gurkšnoti alų", sako specialistai.

Tinkamiausi iš alkoholinių gėrimų grupės prieš troškulį yra vynas, sumaišytas su pirslojančiu vandeniu - gryna "soda".

- PIENAS - jame, net ir nugriebtame, randasi medžiagos, kurios gali pakeisti medžiagų apykaitą organizme ir dar labiau sustiprinti organizmo dehidraciją.

- POMIDORŲ SUNKA - daugumoje jų yra nemažai druskos, kuri gali padidinti dehidraciją ir sukelti dar didesnį troškulį.

- MINKŠTIEJI GĖRALAI - "soda pops" arba Coke ar Pepsi labai netinka troškuliui numalšinti. Daugumoje tų produktų yra daug cukraus ir kitų saldinančių medžiagų, kurios dar labiau troškina.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albabel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS. JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikuui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

SENIUSIAS VERTĖJAS

KAUNE gyvena seniausias - 86 m. - lietuvių vertėjas Eduardas Viskanta.

Baigęs Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją 1922 m., jis studijavo Lietuvos Universitete, kuriame tuomet dėstė žymūs lituanistai: J. Jablonskis, K. Būga, V. Krėvė, J. Tumas-Vaižgantas ir Vl. Dubas.

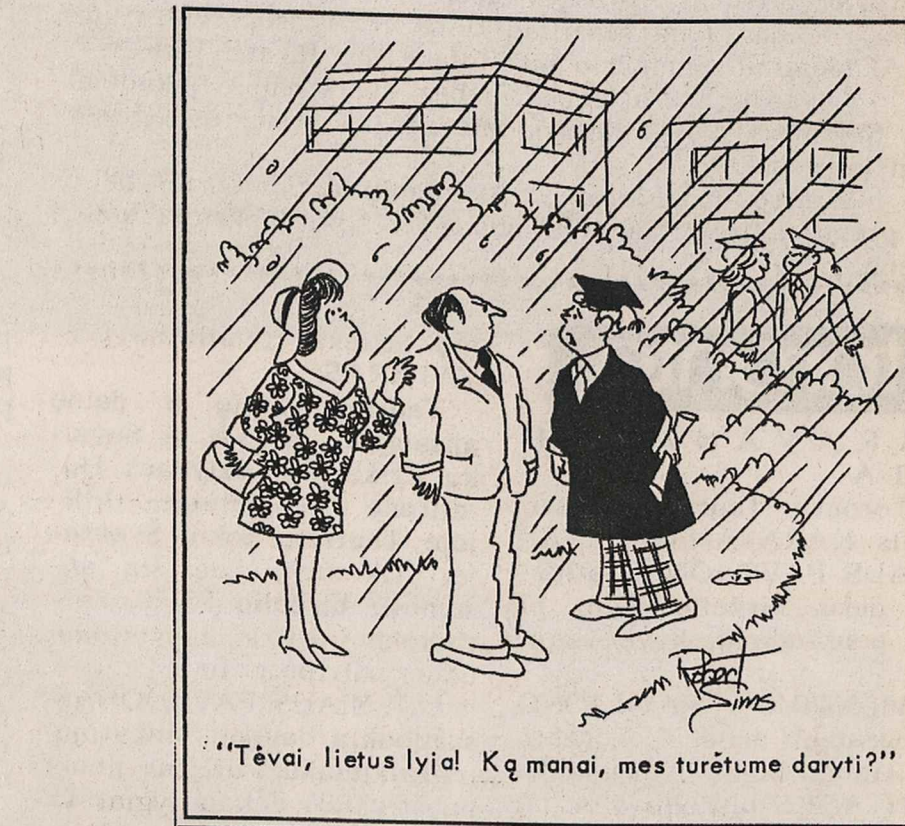
Neapolyje išmoko italų kalbą.

Vokiečių okupacijos metais jis mokytojavo Kėdainių gimnazijoje ir Valstybinės Leidyklos pakviestas, išvertė kelias knygas. Sovietams sugrįžus, dirbo toliau vertėju. Tačiau 1951 m. balandžio mėn. 19 d. jį suėmė, apkaltino, kad "dirbo vokiečiams", "kodėl neįėjo į mišką pas raudonuosius partizanus" ir konfiskavus turtą, nuteisė 25-iems metams. Jo išverstos knygos Vaižganto "Pragiedruliai" ir "Dėdės ir Dėdienės" buvo pakankamas pretekstas "įrodyti", kad bendradarbiauvo su hitlerininkais... Amnestuotas 1955 m., sugrįžo Lietuvon į Kauną. Jo sugėbėjimai versti iš rusų, vokiečių, prancūzų ir italų kalbų buvo naudingi. Šiemet už grožinės literatūros vertimus jam paskirta Antano Venclovos premija. Jis išvertė apie 30 knygų.

ir tolimiausių miestų.

Iš viso Lietuvoje šiuo metu sūrius gamina apie 20 įmonių, tačiau Pasvalio yra didžiausia sūrinė Pabaltijo valstybėse.

● KAUNO Zoologijos sodas buvo įkurtas prieš 50 metų. Sumanymą tokiam sodui iškėlė žymusis Lietuvos gamtininkas prof. Tadas Ivanauskas. Zoologijos sodas randasi Mickėvičiaus slėnyje, užima apie 23 hektarus ploto, gyvena daugiau kaip 400 gyvūnų.

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".
Havelock Ellis

ŠIS TAS APIE ALKOHOLĮ

- Purslojantys gėrimai, kaip pav., šampanas ar alus, veikia greičiau, negu kiti alkoholiniai gėrimai, nes pagreitina alkoholio įsisunkimą į kraują.
- Nėra įrodymo, kad gėrus daug vandens po alkoholio vartojimo (kaip daugelis tikisi), galime sumenkinti pagirų nemalonumus.
- Alkoholiškai ke galima pasidaryti, jeigu geriama ir vien tik alų. 12 uncijų alaus porcija turi savyje 3/4 unc. gryno alkoholio ir todėl galima tapti alkoholiškai nesvarbu, kokį gėrimą vartojant: alkoholis yra alkoholis.
- Alkoholis sumenkina vyruose testosterono hormoną, kas priveda prie lytinio pajėgumo sumenkėjimo.
- Saikingas alkoholio vartojimas gali sumažinti galimybę susirgti širdimi. Tyrimai sugestijuoja, kad saikingas gėrimas - ne daugiau kaip 2 kokteiliai arba 2 porcijos alaus (po 12 unc. kiekv.), arba dvi taurės (3 1/2 unc. kiekviena) taurės vyno gali sustiprinti prieš cholesterolį veikiančias medžiagas. Cholesterolis yra viena pagrindinių širdies ligų priežasčių.
- Nėščios moterys, kurios geria, rizikuoja pagimdyti nesveiką kūdikį (taip pat, jeigu tėvas yra alkoholis ir girtas apvaisinimo metu).
- Palinkimas į alkoholizmą gali persiduoti. Vaikai, augę namuose, kur išgeriama, dažniau pasidaro patys išgeriančiais arba alkoholikai. Tyrimai taip pat rodo, kad kai kuriuose žmonėse alkoholizmo liga yra paveldėta. Bet ne visi alkoholikai yra vien tik iš geriančių šeimų kilę.
- Gėrimas nevalgus, "ant tuščio skilvio" pagreitina ir pastiprina alkoholio veikimą. Užkandžiuojant gėrimo metu efektai pritrąsdomi.
- Moterys yra stipriai veikiamos alkoholio negu vyrai, nes jų kūnuose mažiau vandens, kuris atmieštų alkoholi. Daugiau riebalų, negu vyruose, o riebaluose mažiau vandens, negu raumenyse.
- Kai kurie gėralai - raudonas vynas, burbonas ir škotiškoji degtinė prisideda prie stipresnių pagirų, nes juose yra tam tikrų didesnio kiekio nuosėdų. Svarsnai yra baltieji vynai ir vodka.
- Tuos duomenis patiekia dr. John Allen, JAV Alkoholio Pernaudojimo Tyrimo Instituto direktorius/.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS. REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŪSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukus arba palikimus siųskime Tautos Fondui: TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:
Montrealio - 1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ĮGALIOJIMAI
Calgary - 823-21 Ave., S.E. Calgary, Alta, U2G 1M9
St. Catharines - 12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberden Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St. Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault Ste Marie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7
Sudbury - 246, College Str., P3C 4V5
Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS YRA SUDARĖS JURY KOMISIJA SKIRTI VINCŌ KRĖVĖS VARDŲ LITERATŪRINĖ PREMIJĄ už grožinės literatūros dar nepremijuotą kūrinį, išleistą 1986 ir 1987 m.

Jury komisija įeina: Rašytojų draugijos atstovas dr. Henrikas Nagys, Montrealio Lietuvių Bendruomenės atstovas Arūnas Staškevičius, Akademinio Sambūrio kviesti - dr. Ilona Maziliauskienė ir Andrius Valevičius, ir Akademinio Sambūrio pirmininkė dr. Jūratė Tanner.

Knygos rankraščiuose nebus svarstomos. Akademini Sambūris dėkoja leidykloms už jau atsiųstas svarstymui knygas.

Montrealio Lietuvių Akademinio Sambūrio balius ir premijos įteikimas yra numatyti š.m. lapkričio mėn. 5 diena.

TORONTO "ATŽALYNO" ŠOKĖJAI. JIE DALYVAUS ŠOKIŲ ŠVENTĖJE HAMILTONE. Nuotrauka St. Varankos

toronto

KARAVANAS JAU ČIA

Toronto Tautybų Festivalis KARAVANAS ir VILNIAUS PAVILJONAS atidarys duris birželio mėn. 17 d., penktadienį, 6 val. vakaro.

VILNIAUS PAVILJONO programą atlieka Toronto tautinių šokių ansamblis GINTARAS birželio mėn. 17-18-19-21-22 ir 23 d.d.

HAMILTONO tautinių šokių ansamblis GYVATARAS atliks programą birželio mėn. 24 ir 25 d.d.

Muz. VACLOVAS POVILONIS atliks programą birželio mėn. 20 d., taip pat kasdieną jis gros šokiams.

VILNIAUS PAVILJONO ruošime talkininkaujasekančios organizacijos: Išganytojo, Priskėlimo ir Lietuvos Kankinių parapijos, Anapolis, Lietuvių Namai ir "Vilniaus" Rūmai, "Gintaro" ir "Atžalyno" grupių tėvų komitetai, skautai, ateitininkai, šauliai, "Tauro" sportininkai ir golfo klubai.

Parodą organizuoja Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto skyrius.

Daugelis pavienių asmenų sutiko talkininkauti mūsų paviljone.

Apylinkės valdyba KVIEČIA VISUS APLANKYTI VILNIAUS PAVILJONĄ.

VILNIAUS PAVILJONUI SEKASI GERAI

KARAVANO festivalyje VILNIAUS PAVILJONO atidarymas įvyko birželio mėn 17 d. Pirmosiomis dienomis programą atliko GINTARO šokėjai ir VOLUNGĖS choras. Paviljonas yra gausiai lankomas lietuvių ir kitataučių. Publika šiltai sutinka visas programas. Visi aplanko turtingą ir skoningai įrengtą parodą. Birželio mėn. 24 d. programa

mą atlieka Hamiltono GYVATARAS.

Tautinių šokių ir dainų ansamblis JOTVA iš Suvalkų Trikampio dalyvaus Hamiltono rengiamoje VIII-joje Tautinių Šokių Šventėje. Tikimasi, kad šis ansamblis birželio 25 d., šeštadienį atliks paviljone uždarymo programą.

VILNIAUS PAVILJONAS susilaukia daugelį lankytojų ir talkininkų. Už tai jiems nuoširdžiai dėkoja Toronto Apylinkės Valdyba.

• Etnografinis ansamblis JOTVA atvyksta iš Punsko į Kanadą birželio mėn. 24 d. Ansamblių sudaro Punsko ir apylinkių lietuviškasis jaunimas. Į Kanadą atvyksta 23 ansamblio nariai. JOTVA vadovauja Algis ir Alicija Uzdilaitė. Birželio mėn. 28 d. LIETUVIŲ NAMUOSE rengiamas šio ansamblio koncertas. V.K.

• Pakrikštyta Viktoro ir Phyllis Rupšų dukrelė Anelija Katherine vardu birželio mėn. 19 d. Sveikiname.

Lietuvių Namų Žinios

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS AUKOJO:

- A.a. Julijos Skrebutėnienės atminimui: po \$100,- Lietuvių Namai, LN Moterų Būrelis, V.Dauginis; po \$50,- O.I. Delkai, A.P.Skilandžiūnai, J.V.Šimkus; \$40,- A.Augustinavičius; \$25,- B.T.Stanuliai; po \$20,- G.V. Butkiai, V.Drešeris, S.Poderys, A.V. Šipeliai; po \$10,- S.Cipliauskienė, A.Jankaitienė, G.Kocius, L.Matulevičienė, A.Langas, T.D.Renkauskai, S.Kiršinas. Viso \$665.00.

- A.a. Petro Šerno atminimui: \$50,- M.L.Schroeder iš Mascoutah, IL, JAV; po \$25, J.G.Slavėnas, Ida Wanagat.

- Lietuvių Slaugos Namams

LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIS KVIEČIA POILSIO STOVYKLON

Maloniai kviečiame visus torontiškius ir svečius skaitlingai dalyvauti LN-ATŽALYNO rengiamoje GEGUŽINĖJE liepos mėn. 10 dieną.

Gegužinė vyks gražioje CLAIREVILLE Conservation Area "Green Acres" parko rajone. Pradžia 12 val., o užkandžius, skaniai pagamintus p.Vitkūnienei vadovaujant, minkštus gėrimus ir kavą bus galima gauti nuo 1 val.p.p.

Programoje: sportas, žaidimai, loterija ir šokiai prie LN VYRŲ BŪRELIO naujai išgytos Disko muzikos, tvarkant Zigmui Revui. Taip pat tikimasi, kad muz. VACLOVAS POVILONIS visus smagiai pralinksmins.

\$1.000,- J.Grigaitis, \$200, P.Gaidelis; \$100,- J.Mejus; \$50,- A.Bernotaitis.

Aukos priimamos: PARAMOJE, sąsk.8711, PRISKĖLIMO PARAPIJOS KOOPERATYVE sąsk.155332. 17 ir TALKOJE sąsk. 4259.

• Sekmadienio popietėje dalyvaus 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Eugenija Keresevičienė iš Miami, Fl., JAV, Aldona Raulinaitienė iš Cleveland'o, Stasė Čipinienė iš Kauno ir Stasys Rulinskas iš Lazdijų rajono. Viena viešnia iš Lietuvos svečių knygoje yra palikusi tokį įrašą: "Sutįžavėta Lietuvių Namais, lietuvių imigrantų veikla, jų draugystė".

• NORINTIEJI VYKTI AUTOBUSU į LN GEGUŽINĖ liepos mėn. 10 d., prašomi užsiregistruoti LN raštiniėje. Autobusas išeis 1:30 val.p.p. nuo LN.

• LN POILSIO STOVYKLA Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje vyks rugpjūčio 6-14 d.d. Informacijas duoda V.Drešeris tel: 231-2661 po 1 val.p.p., vakarais tel: 233-4446. T. S.

Ši GEGUŽINĖ jau tapo tradicine vidurvasario pramoga torontiškiam ir apylinkių lietuviams. Savo gausiu atsilankymu paremsite ATŽALYNO tautinių šokių grupę ir kartu smagiai praleisite sekmadienį gamtoje. Neturintieji susisiekimo priemonių, gali pasinaudoti AUTOBUSU, kuris tą dieną išvažiuos nuo LN 1:30 val. p.p., o grįš iš gegužinės 8:00 val.vakare.

Kurie važiuos savo automobiliais, prašomi per daug neveluoti, nes parko auto aikštei užsipildžius, nebus įleisti į vidų su mašinom.

Platesnė informacija bus paskelbta lietuvių savaitraščiuose vėliau. Tad IKI PASIMATYMO gegužinėje! v.s.

chicago

E. Šulaitis

CHICAGOJE DAINAVO GINTARĖ JAUTAKAITĖ

Gintarės Jautakaitės pavardė Amerikoje nebuvo girdėta. Tik prieš "Margučio" rengtą šios solistės koncertą, ji buvo šiek tiek pristatyta Amerikos lietuviams.

Ji pati savo muzikinę karjerą pradėjo gimtojoje Lietuvoje, kur jau buvo neblogai žinoma. Gintarė ne tik dainavo, bet taip pat komponavo bei rašė žodžius savo kompozicijoms.

Prieš maždaug 5 metus ji pradingo iš Lietuvos padangės, išimylėjusi į Maskvoje dirbusi italų kilmės amerikietį, už jo ištekėjo ir netrukus po to jiedu atvyko gyventi į Ameriką. Čia ji susilaukė dviejų sūnelių, kuriems truputį paaugus, vėl pradėjo reikštis muzikoje.

Chicago'je 1988 m. gegužės 22 d. įvykęs jos koncertas buvo pirmasis Amerikoje. "Margučio" radijo programos vedėjas P. Petrutis, sužinojęs kur Gintarė

1988 metų
L. N. POILSIO STOVYKLA

ATIDAROMA - RUGPJŪČIO mėn. 6 d. šeštadienį 12 val.
UŽDAROMA - RUGPJŪČIO mėn. 14 d. sekmadienį 10 val.

PATALPŲ KAINOS: vienam asmeniui - 45 dol. šeimai - 75 dol.

VIENAI DIENAI: vienam asmeniui - 7 dol. šeimai - 12 dol.

Stovyklautojai gali naudoti stovykloje esantį BAR-B-Q.

VEIKS PIGI STOVYKLOS VIRTUVĖ

INFORMACIJA ir REGISTRACIJA: W. Drešeris,
3830 B Bloor St., Islington, Ont. M9B 1K8.
Telef.: 1-(416)-231-2661, arba nuo 1 val. p.p. ir vakarais: 1-(416)-233-4446

rė gyvena, prieš kiek laiko su ja susisiekė ir susitarė dėl koncerto.

Nežiūrint, kad solistės Jautakaitės pavardė nebuvo girdėta, jos pasirodymas sutraukė pilną Jaunimo Centro salę publikos. Jos muzika ir dainos skiriasi nuo Nelės Paltinienės, Jeigu Nelė dainuoja romančių su šlagerius, Gintarės dainos krypstą į lengvojo roko sritį, kur ji yra pasiekusi pažymėtinų rezultatų.

Palyginus, neaukšto ūgio ir nestambi moteris, turi nuostabių gabumų, ir ji, net ir po ilgokos pertraukos, scenoje jaučiasi kaip namuose. Ji išskirtinai dainavo tik savo pačios kompozicijas, kurių daugumai yra parašiusi ir tekstą (išskyrus dvi dainas, kuriom žodžiai sukurti Vytauto Skripkos ir Violetos Palčinskaitės). Kai kuriems kūriniams ji pati akompanavo pianinu, pasirodyma ir kaip puiki pianistė. Taip pat muzikinę palydą sudarė greitomis sudarytas orkestrėlis su kuriuo per savaitę laiko ji gerai surepetavo visą programą. Štai jos dainų palydovai: Darius ir Audrius Polikajai, Tomas ir Povilas Strolis, Zigmus Mikužis. Jie irgi daug prisidėjo prie koncerto pasisekimo.

Labai gražiai nuskambėjo daina "Dobilo širdyje", kuri jau buvo pamėgta dar jai gyvenant Lietuvoje. Gerokai jautri buvo kompozicija, pavadinta "Lietuva". Ši kūrinį dar ji pakartojo bisui koncerto pabaigoje. Publika reikalaujant, paibaigai be muzikinės palydos, tarmiškai užtraukė lietuvių liaudies dainą, įrodydama, kad ji turi gerą balsą ir gali dainuoti viską.

Vieną dainą ji paskyrė savo tėvams, nes salėje buvo iš Lietuvos Amerikon paviešėti atvykęs jos tėvelis. Prieš atliktą liaudies dainą ji išreiškė savo padėką gimtajam kraštui, pasakydama: "Lietuva mane pagimdė, mane išaugino. Todėl esu jai labai dėkinga".

Beje, jos kai kurios dainos, parašytos šiame krašte, turi anglišką tekstą

ir ji angliškai jas padainavo, nes naujo krašto kalbą ji jau gerokai yra įvaldžiusi.

Grįžusi atgal į Ameriką po 4 metų, ji žada reikštis ir amerikiečių tarpe, o tam Gintarė turi gabumų ir talento.

Kur tik ji bedainuotų, linkėjime solistei geros sėkmės. O Chicago'os lietuvių jai yra dėkingi už turbūt, geriausią koncertą šiame sezone. Būtų gera, kad anksčiau ar vėliau ir kitų kolonijų lietuvių galėtų ją išgirsti.

Čia dar reikia pridėti, jog prieš koncertą ir po jo, nebuvo jokių kalbų iš rengėjų pusės, kas yra labai reta mūsų tarpe. Ir pati solistė buvo labai santūri ir kalbėjo tik tiek, kiek būtinai reikėjo. O už ją puikiai "kalbėjo" jos muzika ir dainos.

G. EINKIS IR G. MARKEVIČIUS AMERIKOJE

Jaunieji Kauno "Žalgirio" krepšininkai Gintaras Einikis ir Gvidonas Markevičius su sovietų jaunimo krepšinio rinktinė lankėsi JAV ir sužaidė 10 rungtynių. Paskutines iš jų rinktinė (jos sudėtyje rusų buvo mažuma; be lietuvių žaidė po vieną latvi, estą ir du ukrainiečiai) turėjo Chicago'je su Illinois valstijos rinktinė gegužės 20 dieną.

Rungtynėse Chicagoje pergale vienu tašku (84-83) pelnė amerikiečiai tik paskutinėse sekundėse padarytu tritaškiu metimu, kuris nulėmė laimėjimą. Likus dviem minutėms iki rungtynių galo, Sovietų rinktinė dar vedė 8 taškais, tačiau vėliau darė daug klaidų, na ir amerikiečiai teisėjai daug prisidėjo prie savo komandos pergalės. Tačiau iš 10 rungtynių sovietų rinktinė vistiek laimėjo 6.

Po rungtynių Chicago'je teko bendrauti su lietuvių žaidėjais, iš kurių Einikis yra vertinamas kaip geriausias rinktinės krepšininkas. Jis ir Chicago'je padarė daugiausia - 16 taškų. Apie jį plačiau spauda, lygindama su profesionaliais žaidėjais.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MŪSŲ MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėlius	10 1/2% už asmenines paskolas nuo
7 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	10 1/2% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
8% už 1 metų term. indėlius	1 metų 10 1/2%
8% už 2 metų term. indėlius	2 metų 11%
8% už 3 metų term. indėlius	3 metų 11 1/4% (fixed rate)
9 1/4% už GIC 1 m. garant. inv. paž.	
9 1/2% už GIC 2 m. garant. inv. paž.	
9 3/4% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8% už pensijų planą (var. rate)	
9 1/4% už 1 m. term. pensijų planą	
9 1/2% už 2 metų term. pensijų planą	
9 3/4% už 3 m. term. pensijų planą	
8% už pensijų fondą RRIF (v.r.)	
6% už taupymo sąskaitas	
5 1/2%-7% už kasd. palūk. s-tą	
7 1/2% už virš \$10,000 kasd. pal. s-tą	
5 1/2% už kasd. pal. čekių s-tas	

IMA:

1,2 ar 3 metų 10% (variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 65 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautpų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigais perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/2%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 7 3/4%	nuo 11%
1 metų term. indėlius 7 3/4%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8%	nuo 11%
3 metų term. indėlius 8%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%	1 metų 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4%	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 1/2%	3 metų 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 9 1/4%	1,2 ir 3 metų 10%
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/2%	
RRSP-3 metų term. ind. 9 3/4%	
Specialią taup. s-tą 7 1/2%	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santuokos laikotarpį šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.
Taupomąją sąskaitą 6%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 1/2%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 1/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

montreal

NEPAPRASTOS IŠKILMĖS MONTREALIO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Ypatingos, gal vienintelės tokios iškilmės vyko Montrealio lietuvių Aušros Vartų parapijoje š.m. birželio mėn. 19 d. Parapijos gyvavimo 40-ties metų istorijoje pirmą kartą atnašavo Primicijas Montrealyje gimęs, augęs, mokėsis ir jaunimo veikloje dalyvavęs jaunas kunigas Paulius Mališka.

Vyskupas Paulius Baltakis, Tėvų Jezuitų provincionalas kun. Antanas Saulaitis, kun.dr. V.Skilandžiūnas, Montrealio vyskupijos atstovas M.Paquette, mūsų klebonas J.Aranauškas, Tėv.kun. J.Kubilius, kun.Iz.Sadauskas - visi jie procesijoje iš klebonijos atvyko su jaunuoju kunigu. Juos lydėjo AV Parapijos komiteto nariai, organizacijų atstovai, "Pavasario" choro mergaitės. Pasitiko varpai, pilnutėlė bažnyčia montrealiečių ir svečių, naujai išdažyta, baltais gladijoliais papuošta šventovė, vargonų aidėjimas.

Mūsų Parapijos choras, Oktetas "Pavasario" mergaitės, muz. Aleksandras Stankevičius, sol. Gina Čapkauskienė nuotaikingai giedojo ir grojo Primicijų metu: St. Savicko "Ecce Sacerdos", Vivaldi "Gloria", A.Stankevičiaus "Ave Maria" choras ir sol.G.Čapkauskienė, C.Gounaud "Sanctus", A.Stankevičiaus "Tėve Mūsų", C.Frank "Panis Angelicus" su sol. G.Čapkauskienė, Palestrina "Jesus Rex", Haendel "Aleliuja".

Mišių aukas nešė kun. Pauliaus tėvas dr. Jonas Mališka, brolis, pusseserė, Seselė Eugenija iš Putnamo. Pirmąją komunijos ostiją sūnus įteikė savo tėvui.

Skaitymus atliko skautai ir Alb.Blauzdžiūnas, rūpestingai paruoštą tekstą.

Pagrindinį išsamų pamokslą žodį pasakė vysk. Paulius Baltakis.

Įdomios apeigos atliktos visų su pakilimu ir giliu susikaupimu.

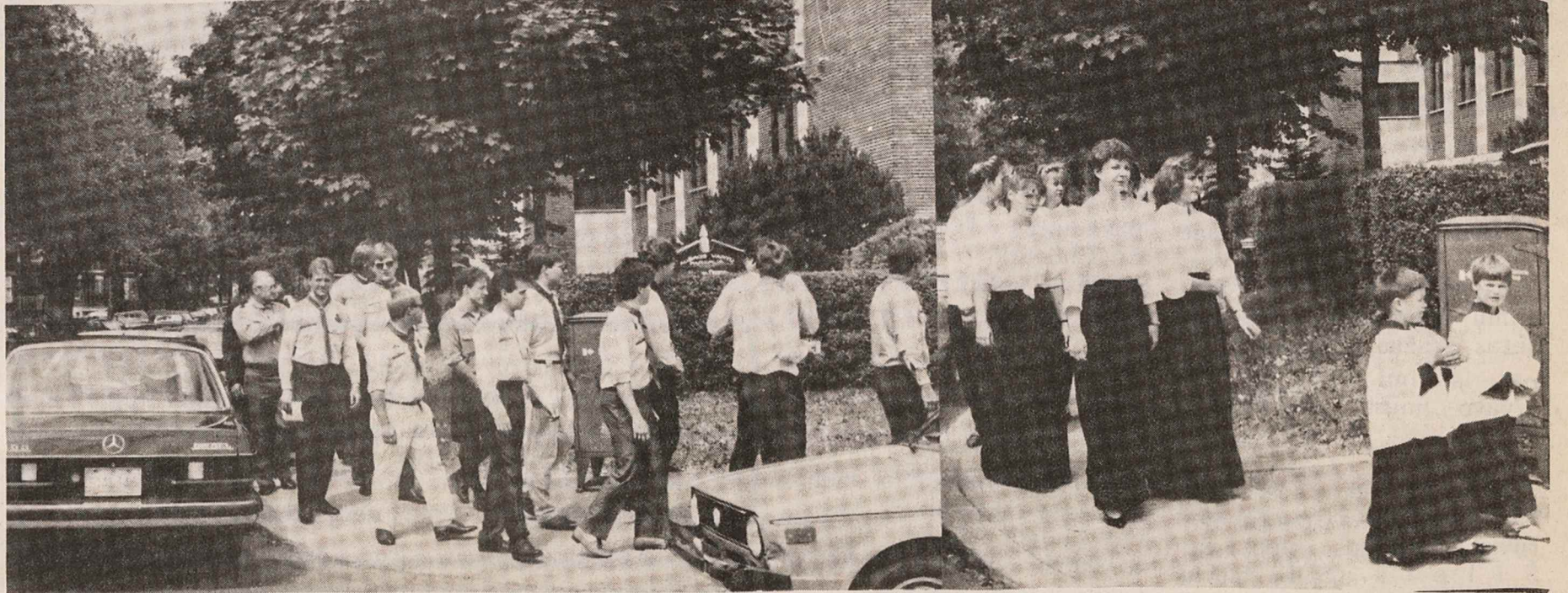
Pagerbtuvių vaišėse salė vos sutalpino dalyvius. Garbės stalas gražiai papuoštas, užnugaryje saugomas plačių, dekoratyvių tautiniais motyvais juostų, buvo neįprastoje, bet labai tinkamoje vietoje. Visus stalus puošė rūtų šakos ir rožių žiedai.

Pagerbtuvių vaišės vyko sklandžiai, maloniai ir linksmai. Pokylį atidarė trumpu ir taikliu žodžiu Parapijos Komiteto pirmininkas Antanas Čepulis ir pakvietė

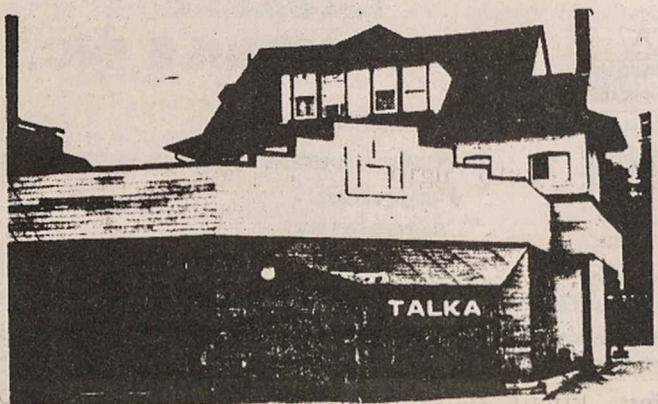
PRIMICIJŲ MOMENTAI.

Visos nuotraukos A. Kalvaičio.

Dalis Primicijų procesijos: skautai, "Pavasario" mergaitės ir jauniausieji patarnautojai: Adomas Drešeris ir Juozukas Piečaitis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje - įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.)	3%
santaukas	5.75%
kašd.pal.taupymo s-tą ..	5.25%
90 dienų indėlius	8%
1 m. term. indėlius	9.25%
1 m. term. ind.mėn.pal. .	8.75%
3 m. term. indėlius	9.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %	
RRSP ir RRIF 1 m.	9.25%
RRSP ind. 3 m.	9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12.5%
neklm. turto pask. 1 m. 10.25%	
neklm. turto pask. 3 m. 11.75%	
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
Nemokama narų gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.	
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOJIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

1988 METŲ

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

4. Liepos	6-20	6. Rugpjūčio	17-31
5. Liepos	13-27	7. Rugsėjo	7-21

EKSKURSIJŲ KAINOS: 2.-ji - \$2016.00; 3.-ji ir 7.-ji - \$2284.00; 4.-ji ir 5.-ji - \$2384.00, įskaitant vizą ir draudą (cancelation, accident ir medical/hospital). Visos grupės 11 dienų Vilniuje ir 1 dieną Maskvoje. Po Vilniaus galima važiuoti į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pageidavimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant, įmokant \$200.00 deponitą. Likusi suma reikalinga sumokėti 30 dienų prieš išvažiuojant. Ekskursijas 2-rą, 5-tą ir 7-tą lydėsiu aš pats. Montrealečiai išskrenda iš ir grįžta į Montrealį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu:

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

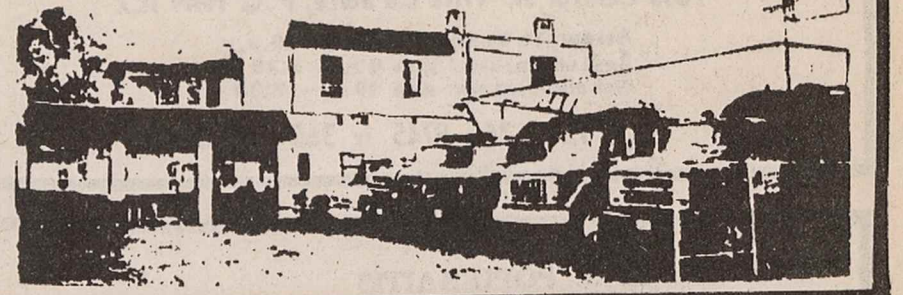
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

• "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" savaitraščiui Ch. Matūzas atsiuntė \$100,- auką.

Lietuvių Žvejotojų ir Medžiotojų Klubas BEBRAS atsiuntė \$25.

Kartu malonu buvo gauti ir įvertinimo žodžius. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

PAMINĖTI BIRŽELIO TRĒMIMAI

Tradicinis Sibirinių Trėmimų minėjimas vyko birželio mėn. 14 d., Dominion aikštėje. Prie paminklo žuvusiems Kanados kariams išsiriavo latvių, estų, lietuvių, vengrų, ukrainiečių ir "Solidarność" lenkų vėliavos.

Minėjimą atidarė estas T. Moldre, Baltų Federacijos Kanadoje pirmininkas. Žodį tarė svečias Royal O r r - "Alliance Quebec" organizacijos pirmininkas Vengrų atstovas taip pat pasakė trumpą žodį. Visų pabaltiečių tragiškųjų trėmimų atminimui buvo padėtas gražus vainikas. Taip pat, ištikimi tradicijai, dalyvavo mūsų uniformuoti šauliai.

Ekumeninėse maldose dalyvavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleb. St. Š i l e i k a, SDB, latvių Evangelikų-Liuteronų parapijos kun. G. H u n t s ir estų Evangelikų-Liuteronų parapijos kleb. H. L a a e n o t s.

Dvi giesmės sugiedojo Montrealio Vyrų Oktetas, grojant ir diriguojant muz. Aleksandrui S t a n k e v i č i u i; estų mišrus choras su vargonininku K. J. R a u d s e p p atliko dvi giesmes ir estų vargonininkas Janis T e r a u d s, Jr. pagrojo vargonais pyne kelių kompozitorių.

Buvo sugiedoti visi trys himnai ir baigtos iškilmės Kanados himnu.

Buvo išdalinti paruošti programos lapeliai ir BALTIC HOLOCAUST informaciniai lapai.

Taip rimtai paminėta

AUŠROS VARTŲ ŠVENTOVĖJE PRIMICIJŲ METU.

Nuotr. A. Kalvaičio

MŪSŲ VYRŲ OKTETAS DAINUOS FESTIVALIJE

Pirmasis tarptautinis grupinio dainavimo festivalis vyks Montrealio priemiestyje CHATEAUGUAY, pavadintas "Chateaugay En Choeur!"

Mūsų Montrealio Vyrų Oktetas gavo pakvietimą iš organizatorių dalyvauti festivalyje, nes buvo girdėję Oktetą dainuojant vietiniame Kultūriname Centre. Vyrų Oktetas dainuos atidaryme rugpjūčio mėn. 4 d., ketvirtadienį, 8 val.v., dalyvausiant šalia jų dar 3 dainų grupėm. Dainuos Chateaugay Arenoje.

Rugpjūčio mėn. 7 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Oktetas dainuos antrą kartą Kultūriname Centre, 15 Maple Boulv., Chateaugay.

Iš viso šiame festivalyje bus 20 spektaklių, dalyvaus 19 dainos grupių su įvairia, įdomia programa. Grupės pasirodys iš Quebec'o ir Ontario provincijų, taip pat iš JAV ir Prancūzijos.

Visoms keturioms festivalio dienoms - rugpjūčio 4-5-6-7 d.d. - bilietas vienam asmeniui 5 doleriai.

Apie programas ir grupes daugiau informaciją galima gauti pas Rytį Bulotą tel: 692-4408.

Festivalis - gera proga ir grupiniai susiorganizavus, padaryti išvyką, pasiklausyti kitų dainavimų.

• Kun. Paulius MALIŠKA ši šeštadienį pakrikštys Teresės ir Antano Mickų sūnelį.

• Nors ši savaitgalį nemaža montrealiečių žada vykti į didžiuosius renginius Toronte - Kultūros kongresą ir PLB Seimą, - bet tikimasi, jog Joninėms, kurias rengia šauliai AV parapijoje, užteks svečių. Visi nuoširdžiai kviečiami!

Programą atliks mūsų solistė Gina Čapkauskienė, akompanuojant muz. Mmė Madeleine Roch.

Gerbiamieji "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojai, 1988 metai jau įpusėjo, bet mūsų prenumeratorių tarpe dar vis randasi ne tik už šiuos metus nesumokėjusių, bet ir už praėjusius. Būtų mums malonu, kad visi atsiskaitytumėte ilgai nedelsdami. "NL"

Dorvalyje skubiai PARDUODAMAS 2-ju butų namas: 6½ ir 4½ kambarių, ir "playroom" su krosnim. Labai gerame stovyje. Prašoma \$160,000. Skambinti D.N. Baltrukoniui Tel.: 737-0844 arba 273-9181.

IŠNUOMUOJAMAS

apšildytas 3½ kambarių butas Ville St. Laurent nuo liepos mėn. 1 d. ar vėliau, arti autobuso stoties ir prekybinių centrų. Nuoma - \$300.- mėnesiui. Tel.: 696-1300 arba 334-3344

Maurice Electric Ltee

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pains • Cakes
- Meilleurs beignets (Ponchki)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Aguoniniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mt 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĖ.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A, Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai: 844-7303 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS PASSEPORT - COMMERCIAL MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST, MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir Šv. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9½%	TAUPYMO - specialios 5¼%
TERM. INDĒLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5%
1 metų..... 8½%	TAUPYMO - kasdienės.. 4¾%
180 d. - 364 d. 7½%	EINAMOS 4½%
120 d. - 179 d. ... 7¼%	RRSP ir RRIF term. 9½%
60 d. - 119 d. 7%	RRSP ir RRIF taup..... 6%
30 d. - 59 d. 6¾%	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10¾% ASMENINĖS nuo 11½%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniai	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Pentadieniai	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĒRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S.

SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

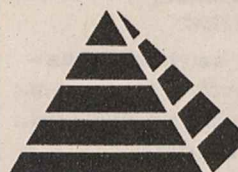
PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

C. I. B. GAIRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 117

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Finansų ir mokesčių planavimas 4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, & H3Z 1T3 Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTĒ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALJUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALJUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

micijose.

Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI - CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Viau, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.

Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.

Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430